

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

2020

2025

Το άνοιγμα
στην κοινωνία

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Το άνοιγμα
στην κοινωνία

2020-2025

ΑΙΓΕΑΣ

ΑΜΚΕ

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ & ΚΟΙΝΩΦΕΛΟΥΣ
ΕΡΓΟΥ

Με την ευγενική δωρεά
της Αστικής μη Κερδοσκοπικής Εταιρίας
ΑΙΓΕΑΣ

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Περιεχόμενα

9

Το Προεδρικό
Μέγαρο, σπίτι
της Δημοκρατίας

95

Μια όαση πρασίνου
στο κέντρο
της Αθήνας

55

Έργα τέχνης
στους χώρους
του Μεγάρου

115

Ο Κήπος
του Μεγάρου
ως συλλογικό
αγαθό

71

Ένας εκθεσιακός
χώρος στο Προεδρικό
Μέγαρο

167

Στην Κουζίνα
του Προεδρικού
Μεγάρου

Αν μου ζητούσε κανείς να αποδώσω, με λίγα λόγια, την ουσία της πενταετούς θητείας μου στην Προεδρία της Δημοκρατίας, την εμπειρία που αποκόμισα υπηρετώντας τον ανώτερο πολιτειακό θεσμό και τις κατευθυντήριες γραμμές που προσπάθησα να χαράξω όλα αυτά τα χρόνια, θα έλεγα ότι ακολούθησα δύο βασικές επιταγές. Πρώτον να παραμείνω απόλυτα πιστή στις αρμοδιότητες και τις υποχρεώσεις μου, όπως διαγράφονται από το Σύνταγμα και τους νόμους. Και δεύτερον, να επιχειρήσω ένα άνοιγμα του θεσμού στην κοινωνία.

Εμπιστεύτηκα την ενσυναίσθηση, ικανότητα που ανέπτυξα και διεύρυνα κατά την μακρόχρονη πορεία μου στον χώρο της δικαιοσύνης. Ταξίδεψα σε όλη την Ελλάδα, συνάντησα τους συμπατριώτες μου, συζήτησα μαζί τους για τα προβλήματά τους, θέλησα να αναδείξω με την παρουσία μου κρίσιμες πλευρές της κοινωνικής μας συμβίωσης όπως είναι η έμφυλη βία, η σχέση μας με το περιβάλλον, η σύνδεσή μας με τον πολιτισμό, αλλά κυρίως να καταστήσω ορατούς τους ευάλωτους συμπολίτες μας, αστεγούς, κακοποιημένες γυναίκες, παιδιά χωρίς οικογένεια, άτομα με αναπηρία. Με κύριο μέλημά μου τη συμπερίληψη, την αναγνώριση του διαφορετικού, την προσήλωση στο ιδανικό της ανοικτής, πλουραλιστικής και συνάμα δίκαιης κοινωνίας και με ακλόνητη πεποίθηση ότι κανείς δεν επιτρέπεται να μένει εκτός του κοινωνικού μας συμβολαίου, θέλησα να δώσω φωνή σ' αυτούς που δεν έχουν.

Αλλά τι σημαίνει ακριβώς άνοιγμα της Προεδρίας στην κοινωνία; Όχι μόνο άνοιγμα του Προεδρικού Μεγάρου στους πολίτες, ως ένα φιλόξενο, απροσωπώληπτο, ευπρόσιτο, παιδαγωγικό, εντέλει, σπίτι της Δημοκρατίας, όχι μόνο απόδοση του Κήπου σε παιδιά και μεγάλους για τη διοργάνωση συζητήσεων, συναντήσεων, εκδηλώσεων, αλλά άνοιγμα του ίδιου του θεσμού. Διεύρυνση των ορίων του, ώστε οι Έλληνες να αισθανθούν ότι τους αφορά, ότι βρίσκεται εκεί ένας άνθρωπος δικός τους, όχι ένα απόμακρο σύμβολο. Σύνδεση μαζί τους. Σφυρηλάτηση ενός στέρεου δεσμού.

Πιστεύω ακράδαντα ότι βαθαίνοντας αυτόν τον δεσμό εμπεδώνεται στη συνείδηση των πολιτών η δημοκρατία, όχι μόνο ως πολιτική συμπεριφορά αλλά και ως τρόπος ζωής.

Το απαιτητικό αυτό εγχείρημα δεν θα ήταν εφικτό να πραγματοποιηθεί χωρίς την πολύτιμη συμβολή των συνεργατών μου στην Προεδρία, οι οποίοι από την πρώτη στιγμή το αγκάλιασαν, δίνοντας τον καλύτερό τους εαυτό για την επίτευξή του και τους οποίους ευχαριστώ.

Κατερίνα Σακελλαροπούλου

Πρόεδρος της Δημοκρατίας

Το Προεδρικό Μέγαρο, σπίτι της Δημοκρατίας

Στην καρδιά της Αθήνας, απέναντι από τον Εθνικό Κήπο, περιτριγυρισμένο από έναν υπέροχο κήπο, υψώνεται το Προεδρικό Μέγαρο. Το έχουν αποκαλέσει, και δικαίως, «πρώτο σπίτι της χώρας»: λιτό και επιβλητικό, δεν στεγάζει απλώς τις υπηρεσίες που σχετίζονται με την υποστήριξη των καθηκόντων του εκάστοτε Προέδρου· αποτελεί μια κιβωτό της νεότερης ιστορίας μας, καθώς οι λειτουργίες του παρακολούθησαν από την εποχή της οικοδόμησής του και εντεύθεν την εξέλιξη του πολιτεύματός μας και, μετά τη μεταπολίτευση του 1974, την ομαλή πορεία της δημοκρατίας μας. Και γι' αυτό, ως συμβολικός τόπος δημοκρατίας, ανήκει στους πολίτες της χώρας. Δεν είναι ένα απρόσωπο δημόσιο κτίριο· υποστασιοποιεί τις δημοκρατικές έννοιες της ανταπόδοσης, της ισότητας και του σεβασμού των κοινωνικών ελευθεριών.

Ανοίγοντας τις πύλες του τακτικά στο κοινό, επιτρέποντας στους πολίτες να περιηγηθούν στους χώρους του και να εμβαπτιστούν στην ιδιαίτερη ατμόσφαιρά του, να γνωρίσουν την ιστορία του και να κατανοήσουν τον χαρακτήρα του, η Προεδρία της Δημοκρατίας αναλαμβάνει τρόπον τινά έναν εκπαιδευτικό ρόλο: μέσα από τα κειμήλια που διαφυλάσσονται στο Προεδρικό Μέγαρο – πίνακες νεοελληνικής ζωγραφικής, γλυπτά, βυζαντινές εικόνες, εξαιρετικά δείγματα της νεοελληνικής αργυροτεχνίας (ζώνες, πόρπες, σκουλαρίκια, ταμπακοθήκες, μπαλάσκες), αρχαία αγγεία και

←...

Κάτω από την σκέπη του Λυκαβηττού, στην καρδιά του αθηναϊκού, αστικού τοπίου, υψώνεται το Προεδρικό Μέγαρο, λιτό και στιβαρό, φορτισμένο με τα νοήματα της ελευθερίας, της κοινωνικής ισότητας, της συμμετοχής στα κοινά.

λήκυθοι, ειδώλια – ο επισκέπτης σχηματίζει μια πλούσια εικόνα της πολιτισμικής διαδρομής του ελληνισμού, ενώ περνώντας από τις διαδοχικές αίθουσες του Μεγάρου (βυζαντινό σαλόνι, αίθουσα συσκέψεων, αίθουσα διαπιστευτηρίων, αίθουσα δεξιώσεων) αναπαριστάνει νοερά τις διαδικασίες που σχετίζονται με την εύρυθμη λειτουργία του πολιτεύματος.

Στην κύρια είσοδο υποδέχονται τον επισκέπτη οι προτομές του Σολωμού και του Σικελιανού· μπροστά του, ξετυλίγεται το υποβλητικό κλιμακοστάσιο, υπόδειγμα ακριβούς μαθηματικής εκτέλεσης που, χωρίς να είναι μεγάλο, δημιουργεί αίσθηση ανάτασης και μεγαλείου. Κίονες, ιωνικού ρυθμού στο πρόστυλο, δωρικού στο κλιμακοστάσιο, κορινθιακού στον περιμετρικό διάδρομο του πρώτου ορόφου, ομνύουν στα ιδεώδη του κλασικισμού, και καθώς ο χώρος καταυγάζεται με φως από το οπαίο (τη γυάλινη οροφή), το μνημειακό ύφος του Μεγάρου μαλακώνει, οι αρμονικές αναλογίες αναδεικνύονται, η ευγραμμία αποπνέει πνευματικότητα.

Στον επόμενο όροφο, η ελαιογραφία του Γάλλου πολεμικού ανταποκριτή και ζωγράφου Ζορζ Σκοτ, φιλοτεχνημένη στο Παρίσι το 1914, με τον βασιλιά Κωνσταντίνο ως έφιππο στρατηλάτη, υποβάλλει στον θεατή το ρίγος της ιστορίας: ο μόνος πίνακας-τοιχογραφία του παλαιότερου διακόσμου που σώζεται σήμερα στο Προεδρικό Μέγαρο υπενθυμίζει, μέσω των επιγραφών επάνω στο φαρδύ, δάφνινο πλαίσιο του έργου, τις νίκες του ελληνικού στρατού κατά τους Βαλκανικούς Πολέμους. Κι ακόμη πιο ψηλά, στον δεύτερο όροφο – τον οποίο κάποτε καταλάμβαναν τα ιδιαίτερα διαμερίσματα της βασιλικής οικογένειας και σήμερα, εκτός από τον νεότευκτο εκθεσιακό χώρο και μερικά γραφεία βρίσκονται τα ενδιαιτήματα του εκάστοτε Προέδρου της Δημοκρατίας – ένας περιμετρικός διάδρομος με δάπεδο σε διάταξη σκακίερας, φωτισμένος από την γαλακτερή οροφή, φιλοξενεί στους τοίχους του υποβλητικές φωτογραφίες της Nelly's που βρέθηκαν στο Μέγαρο και αξιοποιήθηκαν κατάλληλα.

Το υποβλητικό κλιμακοστάσιο, υπόδειγμα ακριβούς μαθηματικής εκτέλεσης, χωρίς να είναι μεγάλο, δημιουργεί αίσθηση ανάτασης και μεγαλείου.

«Είμαι στην Προεδρία της Δημοκρατίας τριάντα πέντε χρόνια, έζησα από κοντά πέντε Προέδρους, παρακολούθησα την δράση και τον τρόπο με τον οποίο ασκούσαν τα καθήκοντά τους. Οι περισσότεροι ακολουθούσαν αυστηρά το πρωτόκολλο, ήταν τυπικοί στις υποχρεώσεις τους, διατηρούσαν την απόσταση που επέβαλε το αξίωμά τους. Γνωρίζουμε, ασφαλώς, ότι πολύ συχνά το δημόσιο πρόσωπο δεν ταυτίζεται με το ιδιωτικό. Αν κάτι, ωστόσο, διακρίνει την Πρόεδρο Κατερίνα Σακελλαροπούλου είναι ότι τα δύο αυτά πρόσωπα συμπίπτουν.

Η ζεστασιά, η ανθρωπιά, η απλότητα που την χαρακτηρίζουν στην καθημερινότητά της, διαποτίζουν κάθε στιγμή της θητείας της. Ανοιχτή στην κοινωνία, με ενδιαφέρον και ενσυναίσθηση για τους πιο ευάλωτους συνανθρώπους μας, δίνοντας έμφαση στον πολιτισμό και υπογραμμίζοντας με την παρουσία της τη σημασία του, έδωσε έναν άλλο χαρακτήρα στον θεσμό. Το χαμόγελό της, ο καλός της λόγος, μας έκαναν όλους να αισθανόμαστε όχι απλώς περήφανοι που εργαζόμαστε στην Προεδρία, αλλά χαρούμενοι για την κάθε μέρα που περνάμε στο πόστο μας».

Λευτέρης Λυράς
Υπηρεσία Προστασίας
Προέδρου Δημοκρατίας

Όσο για το υπόγειο του Μεγάρου –το οποίο λόγω της κλίσης του εδάφους μετατρέπεται σε ισόγειο στην ανατολική πλευρά του κτιρίου– όπου βρίσκονται οι βοηθητικοί χώροι (μαγειρείο, ψυγεία, αποθήκες, πλυντήρια, σιδερωτήρια, κάβα, λινόθήκη και αργυροφυλάκιο), οι χώροι του προσωπικού (βεσιτάριο, δωμάτιο ανάπαυσης, κυλικείο) και οι μηχανολογικές εγκαταστάσεις, αυτό ανακαινίστηκε ολοκληρωτικά τα τελευταία χρόνια και απέκτησε τη φιλική φυσιογνωμία που αρμόζει σ' έναν χώρο πολύωρης και κοπιαστικής εργασίας.

Σχεδιασμένο από τον Ερνέστο Τσίλλερ κατά παραγγελία του βασιλιά Γεωργίου Α' προκειμένου να αποτελέσει την κατοικία του διαδόχου Κωνσταντίνου και εμπνευσμένο από τα σχέδια που είχε εκπονήσει ο Θεόφιλος Χάνσεν για ένα θερινό ανάκτορο «κοντά στη θάλασσα» (η ανέγερση του οποίου δεν έγινε ποτέ), το Προεδρικό Μέγαρο συμπλήρωσε το 2024 εκατόν είκοσι επτά χρόνια ζωής. Στον μακροχρόνιο βίο του υπέστη πολλές μετατροπές και προσθήκες, υπαγορευόμενες από τις ανάγκες τις οποίες εξυπηρετούσε ανά τις εποχές, συντηρήθηκε, βελτιώθηκε, επεκτάθηκε, πάντα διατηρώντας τον συμβολικό χαρακτήρα του, ως πρώτο σπίτι της χώρας.

Ο βασιλιάς Γεώργιος Α' δεν το θέλησε τεράστιο, έξω από την κλίμακα του αττικού τοπίου. Η επιδίωξή του, όπως αναφέρει η αρχιτέκτων, καθηγήτρια ΕΜΠ Μάρω Καρδαμίτση-Αδάμη, ήταν το ανάκτορο του διαδόχου να μην διαφέρει κατά πολύ από τα μέγαρα των μεγαλοαστών της εποχής που είχαν αρχίσει να ξεφυτρώνουν κατά μήκος της λεωφόρου Κηφισιάς, ούτε να προκαλεί το κοινό αίσθημα με τον όγκο και τις διαστάσεις του. Στόχος ήταν να υπογραμμιστεί η εγγύτητα του παλατιού με την κοινωνία· να τονιστεί ότι ο τρόπος ζωής του πριγκηπικού ζεύγους, του διαδόχου Κωνσταντίνου και της πριγκίπισσας Σοφίας, συμβάδιζε, τηρουμένων των αναλογιών, με εκείνον οποιουδήποτε αστικού ζεύγους της Αθήνας· να διατρανωθεί ο σεβασμός προς τους πολίτες, καθώς ο προϋπολογισμός της ανέγερσής του αυτούς ακριβώς θα επιβάρυνε και μάλιστα σε μια δύσκολη οικονομικά περίοδο.

Ο περιμετρικός διάδρομος του δεύτερου ορόφου, με δάπεδο σε διάταξη σκακιέρας και γαλακτερή οροφή που φιλτράρει το φως, φιλοξενεί στους τοίχους του υποβλητικές φωτογραφίες της διάσημης φωτογράφου Νέλλης Σουγιουτζίτσου (Nelly's) οι οποίες συνομιλούν με τη λιτή αυστηρότητα του χώρου.

←...

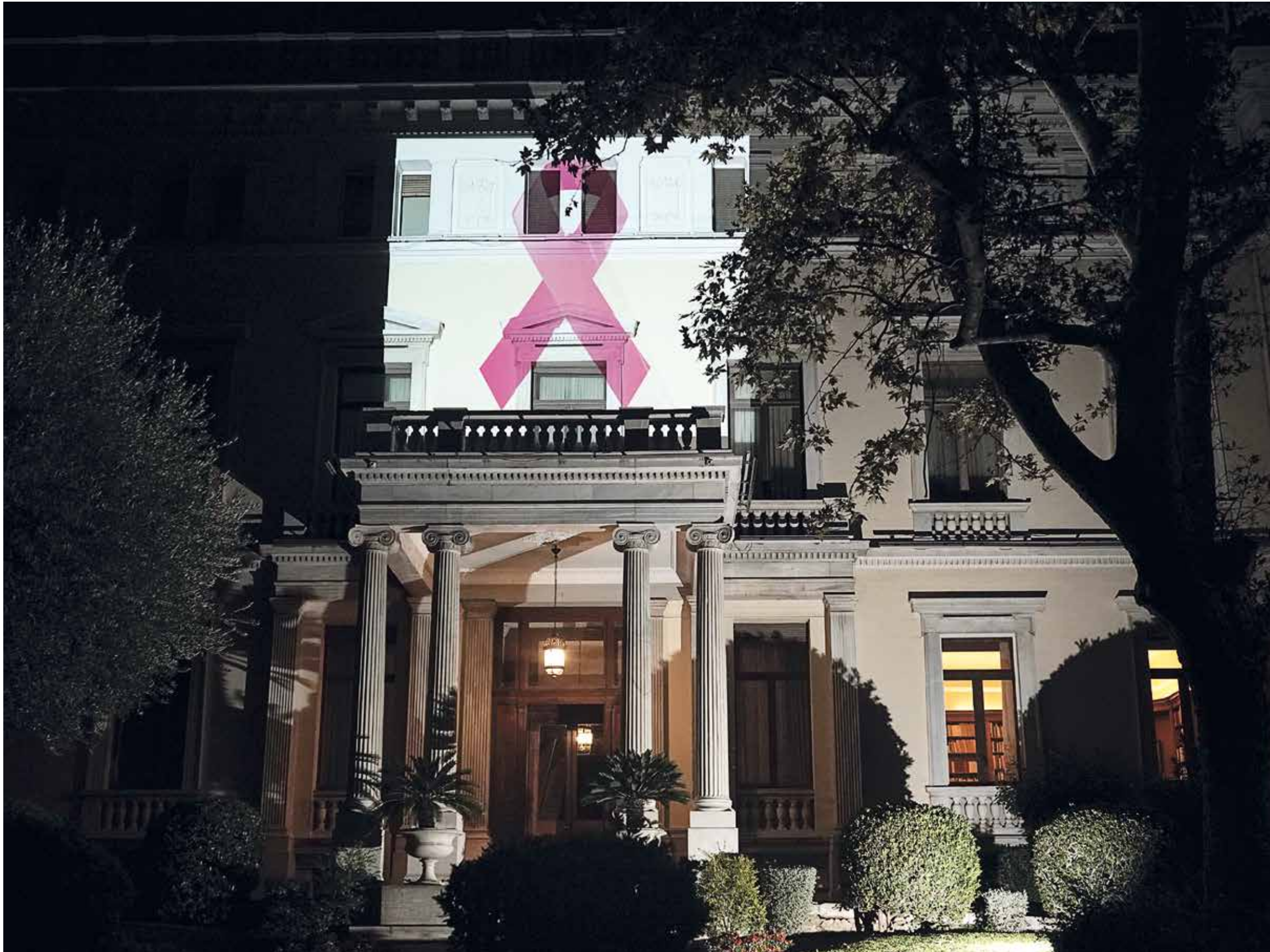
Η ταμπλαδωτή τζαμόπορτα, ένας συνηθισμένος τύπος πόρτας στα αστικά σπίτια πριν από έναν αιώνα, βλέπει στον καταπράσινο κήπο. Το ήπιο αττικό φως διαχέεται στους χώρους του Μεγάρου δημιουργώντας ατμόσφαιρα γαλήνης και συγκέντρωσης.

Οι εργασίες οικοδόμησης του κτιρίου ξεκίνησαν το 1891, λίγο μετά τον γάμο του Κωνσταντίνου Α' με την πριγκίπισσα Σοφία της Πρωσίας, στις 15 Οκτωβρίου 1889, και ολοκληρώθηκαν έξι χρόνια αργότερα, το 1897. Τριώροφο, απέριττο, αυστηρό, με διαρρύθμιση που διατηρεί τον χαρακτήρα αστικού μεγάρου, συνδυάζει αρμονικά νεοκλασικά και εκλεκτικιστικά στοιχεία χωρίς υπερβολές ή ακρότητες. Οι χώροι διατάσσονται γύρω από τον προθάλαμο του κεντρικού κλιμακοστασίου, το οποίο βρίσκεται στη συνέχεια του άξονα της κύριας εισόδου, έχει διπλό ύψος, φωτίζεται από την οροφή και περιβάλλεται από στοές με κίονες ιωνικού ρυθμού στο ισόγειο και κορινθιακού στον όροφο. Αποτελούμενο από υπόγειο, ισόγειο και δύο ορόφους, αποπνέει, σε όλη του την έκταση, την αίσθηση του μέτρου. Ακόμη και οι αίθουσες υποδοχής δεν είναι αχανείς ή υπερκαλλωπισμένες, αλλά απλές και καλαίσθητες, κοσμούμενες κυρίως με έργα ζωγραφικής σημαντικών σύγχρονων Ελλήνων ζωγράφων –δάνεια διάρκειας από την Εθνική Πικακοθήκη, αλλά και δώρα προς την Προεδρία από καλλιτέχνες και συλλέκτες– και με σπάνια εκθέματα από συλλογές του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου, του Μουσείου Μπενάκη και του Βυζαντινού και Χριστιανικού Μουσείου.

Η ιστορία του Προεδρικού Μεγάρου συμβαδίζει με τις περιπέτειες και τις ανατροπές του σύγχρονου πολιτικού μας βίου. Επίσημη βασιλική κατοικία από το 1913, αμέσως μετά τη δολοφονία του Γεωργίου Α' και την ανάρρηση στον θρόνο του Κωνσταντίνου· Προεδρικό Μέγαρο κατά τη διάρκεια της Β' Ελληνικής Δημοκρατίας, από το 1924 ως το 1935, χρονιά της παλινόρθωσης της μοναρχίας· βασιλικά ανάκτορα ως το 1967, παράλληλα με το ανάκτορο του Τατοΐου· σχεδόν κλειστό κατά τη διάρκεια της δικτατορίας, ή μάλλον ελάχιστα χρησιμοποιούμενο. Και μετά τη Μεταπολίτευση, από το 1974 ως σήμερα, έδρα της Προεδρίας της Δημοκρατίας, σταθερή αναφορά των πολιτών, φορτισμένο με τα νοήματα της ελευθερίας, της κοινωνικής ισότητας, της συμμετοχής στα κοινά.

Μαθητές σχολείου της Αθήνας στην Αίθουσα Διαπιστευτηρίων του Προεδρικού Μεγάρου. Στην αίθουσα αυτή, όπου οι ξένοι Πρέσβεις επιδίδουν τα διαπιστευτήριά τους στην Πρόεδρο της Δημοκρατίας, όπου τελείται η επίδοση τιμητικών διακρίσεων και ορκίζονται τα μέλη της Κυβέρνησης, τα παιδιά δεν περιεργάζονται απλώς τον χώρο, αλλά μυούνται στη λειτουργία του θεσμού.

Η προεδρία της Κατερίνας Σακελλαροπούλου επιδίωξε να δώσει έμφαση στον συμβολισμό του κτιρίου, να συντονίσει τις λειτουργίες του με τον παλμό της κοινωνίας. Ανάμεσα στις πολλές δράσεις με κοινωνικό και περιβαλλοντικό πρόσημο ήταν η φωταγώγηση του Προεδρικού Μεγάρου με το διεθνές σύμβολο πρόληψης του καρκίνου του μαστού στις 25 Οκτωβρίου 2022, ή η αντίστροφη κίνηση, το σβήσιμο όλων των φώτων και η απενεργοποίηση των ηλεκτρικών συσκευών για μία ώρα κάθε χρόνο κατά την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος. Συμμετέχοντας στη δράση «Η ώρα της γης» η Προεδρία της Δημοκρατίας θέλησε να υπογραμμίσει τη σημασία του αγώνα κατά της κλιματικής κρίσης και να δείξει έμπρακτα την στήριξη του θεσμού στην προστασία του περιβάλλοντος.

Κτίρια όπως το Προεδρικό Μέγαρο αντιπροσωπεύουν κάτι περισσότερο από τη μορφή και τη λειτουργία τους· μέσα στον χρόνο αποκτούν πολλά νοηματικά επίπεδα και αλληλεπιδρούν με τα άτομα, εφόσον ενσωματώνουν αξίες και μορφοποιούν αφηρημένες έννοιες. Το αριστουργηματικό οικοδόμημα του Τσίλερ, αντλώντας από την παράδοση της κλασικής αρχαιότητας, αξιοποιώντας το αττικό φως, ριζώνοντας στον τόπο του μέτρου, κατάφερε να πραγματώσει στο αρχιτεκτονικό πεδίο τη ρήση του Πλάτωνα στον Φίληβο «μετριότης γάρ καὶ συμμετρία κάλλος δῆπου καὶ ἀρετὴ πανταχοῦ ξυμβαίνει γίνεσθαι» (το μέτρο και η συμμετρία συμβαίνει να μεταβάλλονται σε ομορφιά και αρετή) και ταυτόχρονα να αποτελέσει, από την ανέγερσή του ως σήμερα, έναν πυκνωτή ιστορίας και τα τελευταία πενήντα χρόνια, μετά τη Μεταπολίτευση του 1974, έναν τόπο έμπρακτης διατράνωσης της δημοκρατίας.

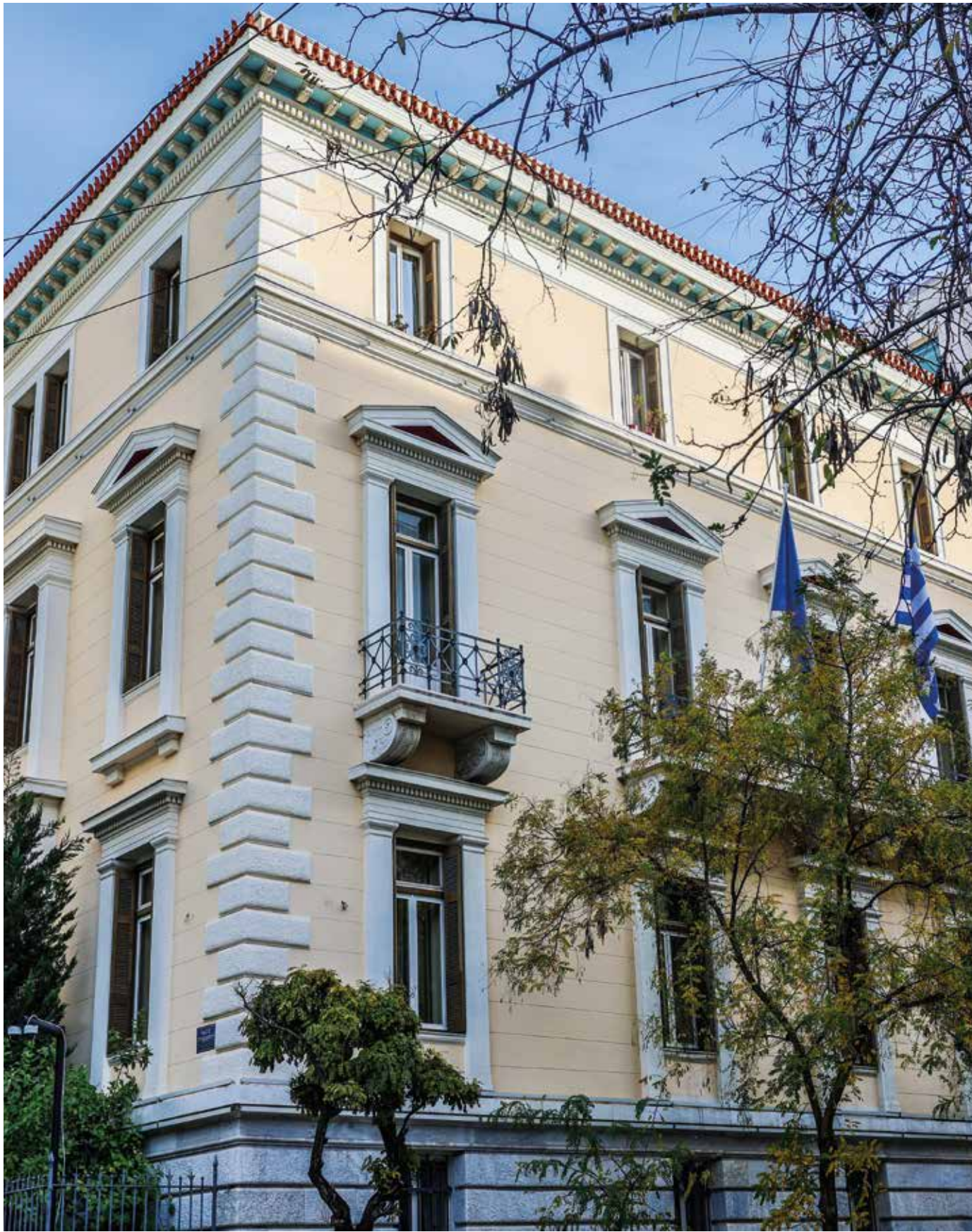
←...

Το Προεδρικό Μέγαρο, φωταγωγημένο ή θυθισμένο στο σκοτάδι, μετέχει και αυτό στις συμβολικές δράσεις που προγραμματίζονται συγκεκριμένες ημέρες μνήμης ή αφύπνισης. «Μια συμβολική κίνηση με ξεκάθαρο μήνυμα: μόνο αν δράσουμε όλοι μαζί, τώρα, μπορούμε να αντιμετωπίσουμε την κλιματική και περιβαλλοντική κρίση και να διασφαλίσουμε ένα μέλλον βιώσιμο για τις επόμενες γενιές» ήταν η δήλωση της Προέδρου της Δημοκρατίας το 2022, όταν το Προεδρικό Μέγαρο έσθησε τα φώτα του από τις 20.30 έως τις 21.30, συμμετέχοντας στην «Ωρα της Γης».

Στο γραφείο της Προέδρου της Δημοκρατίας, όπου η Κατερίνα Σακελλαροπούλου εργάζεται και δέχεται τους επίσημους επισκέπτες της, περίοπτη θέση κατέχουν οι σημαίες της Ελλάδας και της Ευρώπης, σημαίες που κάποτε ανέμιζαν στα απόμακρα φυλάκια των ακριτικών μας νησιών, εμβλήματα της δημοκρατίας μας και του εθνικού μας παρελθόντος. Διατηρώντας τη νεοκλασική του σοβαρότητα, το γραφείο αποπνέει

ωστόσο και την προσωπικότητα της κατόχου του. Μικροαντικείμενα, η κούπα για τα μολύβια της με το σκίτσο της δικαστού του Ανώτατου Δικαστηρίου των ΗΠΑ Ruth Bader Ginsburg, πρότυπο ζωής και επαγγελματικής ευσυνειδησίας για την Κατερίνα Σακελλαροπούλου, δώρα φίλων, πολιτών και ιδίως παιδιών είναι διάσπαρτα στον χώρο, χαρίζοντάς του ζωντάνια.

Το κτίριο όπου στεγάζεται η Γραμματεία της Προεδρίας της Δημοκρατίας έχει τρεις κύριους υπέργειους ορόφους και ημιυπόγειο όροφο, ο οποίος από την πλευρά του πλαϊνού ακαλύπτου έχει υπηρεσιακή είσοδο και είναι στην ουσία ισόγειος. Εκεί στεγάζονται σήμερα οι Διπλωματικές, Στρατιωτικές και Διοικητικές Υπηρεσίες της Προεδρίας.

Το κτίριο της οδού Στησιχόρου

Γωνιακό, τριώροφο, τυπικό δείγμα όψιμου νεοκλασικισμού, με τρεις σειρές παραθύρων τα οποία πλαισιώνονται από παραστάδες με κιονόκρανα, επιστήλιο και αέτωμα, και, στην όψη του κτιρίου επί της οδού Βασιλέως Γεωργίου Β' με πέτρινους εξώστες στερεωμένους σε μαρμάρινα φουρούσια, το κτίριο της οδού Στησιχόρου 17 δεσπόζει διαγωνίως απέναντι από το Προεδρικό Μέγαρο. Εκεί στεγάζονται οι διοικητικές υπηρεσίες της Προεδρίας της Δημοκρατίας. Επιβλητικό και στιβαρό, λιτό και όμορφο εισάγει τον επισκέπτη στο εσωτερικό του μέσα από μια πόρτα δρύινη, με διακοσμητικά στοιχεία στους ταμπλάδες, σκεπασμένη με σιδερένιο σκίαστρο, του οποίου η κάλυψη είναι γυάλινη. Ένας προθάλαμος με φαρδιά σκάλα οδηγεί στο ισόγειο και σ' έναν κεντρικό διάδρομο με γραφεία διατεταγμένα δεξιά και αριστερά του.

Παλαιά έπιπλα, προτομές και αγαλματίδια, αντίγραφα λιθογραφιών και πίνακες με ιστορικά θέματα κοσμούν το υποβλητικό κτίριο της οδού Στetsyxόρου.

Αλλά το πιο σημαντικό μορφολογικά στοιχείο του κτιρίου της Βασιλέως Γεωργίου Β' και Στetsyxόρου 17 είναι το κεντρικό κλιμακοστάσιο. Σκάλα μαρμάρινη, με περίτεχνα κάγκελα και ξύλινη κουπαστή. Ένα βιτρώ στη θέση του παραθύρου που υπάρχει μεταξύ ισογείου και πρώτου ορόφου, φιλτράρει με λεπτότητα το φως. Και στον τοίχο του κλιμακοστασίου, αντίγραφα πορτρέτων των αγωνιστών του 1821 που φιλοτέχνησε ο Γερμανός στρατιωτικός, αυτοδίδακτος ζωγράφος και φιλέλληνας Καρλ φον Κράτσαϊζεν (1794-1878), ατενίζουν πέρα από τον χρόνο τον επισκέπτη. Στις λιθογραφίες αυτές, οι οποίες τοποθετήθηκαν στην σημερινή τους θέση με αφορμή την επέτειο των 200 χρόνων από την Επανάσταση του 1821, απαθανατίζονται, σχεδιασμένοι με μολύβι από τον Κράτσαϊζεν εκ του φυσικού, ο Κολοκοτρώνης, ο Μακρυγιάννης, ο Κανάρης, ο Μιαούλης, ο Νικηταράς και πολλοί ακόμη αγωνιστές της ελευθερίας, έχοντας μάλιστα υπογράψει οι ίδιοι τις προσωπογραφίες τους, πιστοποιώντας έτσι την αυθεντικότητά τους.

←---

Τα κολωνάκια που περιτρέχουν την ταράτσα του Προεδρικού Μεγάρου, τα χαρακτηριστικά μπαλούστρα της νεοκλασικής αρχιτεκτονικής, φτιαγμένα από πηλό και βαμμένα λευκά, είναι τα πρώτα που υφίστανται φθορές, λόγω του ευαίσθητου υλικού τους. Η ιδιαίτερη κατασκευή τους (αποτελούνται από τρία τμήματα που κουμπώνουν μεταξύ τους), βοηθά στη διόρθωση των ατελειών, την επισκευή και τη συντήρησή τους.

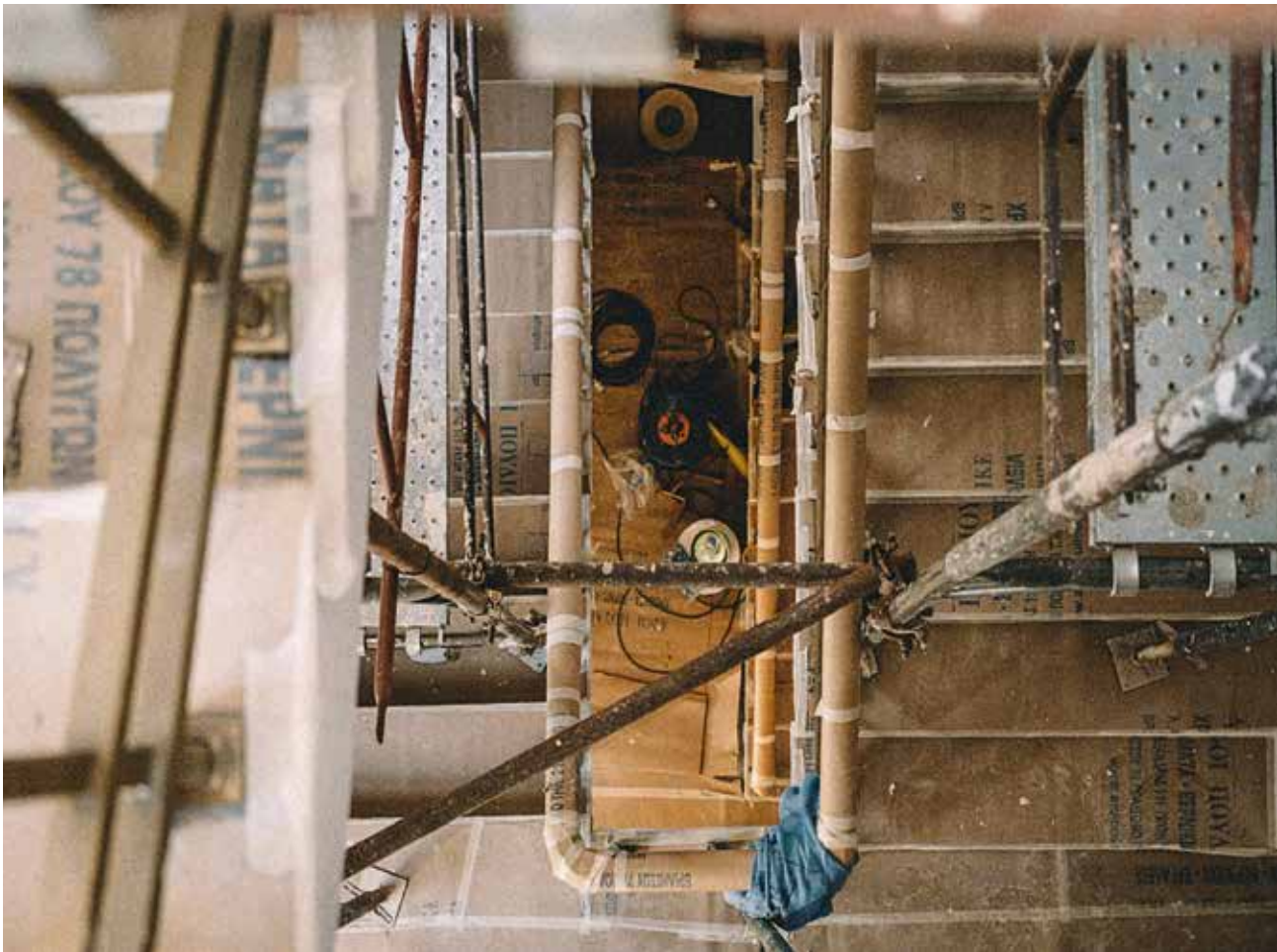
Συντηρώντας και επισκευάζοντας

«Στην Προεδρία της Δημοκρατίας ανήκει η διαχείριση, συντήρηση και εποπτεία των εξής δημόσιων κτιρίων μαζί με την περιοχή τους και τις εγκαταστάσεις που βρίσκονται μέσα σ' αυτή:

α) Του Ανακτόρου της οδού Ηρώδου Αττικού στην Αθήνα.

β) Του Μεγάρου στη συμβολή των οδών Β. Γεωργίου Β' και Σησι-χόρου 17» υπογραμμίζει το άρθρο 19 του Προεδρικού Διατάγματος 351/1991 με το οποίο ρυθμίζεται η οργάνωση και η λειτουργία των υπηρεσιών της Προεδρίας της Δημοκρατίας. Τουτέστιν δύο κτιρίων αιωνόβιων, που υπόκεινται στις φθορές του χρόνου, άλλοτε φανερές, άλλοτε αθέατες και γι' αυτό περισσότερο επίβουλες, και απαιτούν συνεχή μέριμνα για την αντιμετώπισή τους.

Στην πενταετία 2020-2025 έγιναν πολλές επεμβάσεις εξωτερικά και εσωτερικά και στα δύο κτίρια: αποκατάσταση και συντήρηση της τοιχοποιίας, των δαπέδων, των κουφωμάτων, αλλά και των παλαιών, με ιδιαίτερη αισθητική αξία επίπλων (αλλαγές ταπε-

←...

Για αρκετές εβδομάδες, το Προεδρικό Μέγαρο μετράπηκε σ' ένα μεγάλο εργοτάξιο. Κτίριο παλιό και ταλαιπωρημένο από τον χρόνο, μετά από πολλές και ποικίλες εργασίες σε όλους τους χώρους του, ανέκτησε την αίγλη και τη σαγηνευτική του ατμόσφαιρα.

τσαρίας, καθαρισμός, λουστράρισμα και επισκευή φθορών στα μασίφ ξύλινα έπιπλα). Αντιμετώπιση της υγρασίας στις οροφές. Επιδιόρθωση, συντήρηση και βαφή των γύψινων διακοσμήσεων στην Αίθουσα Διαπιστευτηρίων. Ελαιοχρωματισμοί. Αποκατάσταση των ανάγλυφων εραλδικών συμβόλων του δεύτερου ορόφου και αντικατάσταση πολλών από τα πήλινα κολωνάκια (μπαλούστρα) στους εξώστες. Αντικατάσταση των κατεστραμμένων σωληνώσεων στο σύστημα θέρμανσης όπως και των οξειδωμένων σωληνώσεων στο σύστημα άρδευσης του κήπου. Αντικατάσταση του παμπάλαιου ηλεκτρολογικού πίνακα και εγκατάσταση ενός σύγχρονου computer-room.

Τα ίχνη της φθοράς από το πέρασμα του χρόνου ήταν ιδιαίτερα εμφανή στις Αίθουσες Δεξιώσεων και Διαπιστευτηρίων του Προεδρικού Μεγάρου. Έγινε επισκευή των σαθρών επιφανειών στην τοιχοποιΐα, αποκατάσταση της τεχνοτροπίας που αποδίδει, με τον κατάλληλο συνδυασμό χρωμάτων και στίλβωση, την εικόνα και την υφή μαρμάρου στις επιφάνειες, αντικατάσταση των οξειδωμένων σωλήνων καλωδίωσης στις υπάρχουσες απλίδες. Τα όμορφα κιονόκρανα ιωνικού ρυθμού των γύψινων διακοσμήσεων αποκαταστάθηκαν στην παλαιά τους όψη. Επισκευάστηκαν ρολά που δεν λειτουργούσαν, τοποθετήθηκαν εσωτερικές λεπτές κουρτίνες και ο χώρος έγινε πιο φωτεινός.

Οι ιδιαίτερα εμφανείς φθορές στις περίτεχνες γύψινες διακοσμήσεις της αίθουσας δεξιώσεων χρειάζονταν άμεσες επεμβάσεις. Τα ιωνικού ρυθμού κιονόκρανα στις γωνίες, ιδιαίτερα προσφιλή, στη νεοκλασική αρχιτεκτονική, αναφορά στην αρχαιότητα, αποκαταστάθηκαν στην παλαιά τους όψη.

Τα ξύλινα κουφώματα στις εξωτερικές μπαλκονόπορτες, ιδιαίτερα ευαίσθητα στις κλιματολογικές συνθήκες, χρειάζονταν επείγοντως συντήρηση. Οι φθορές ήταν μεγάλες. Η διάβρωση του ξύλου από το νερό ήταν εμφανής και οι μεντεσέδες είχαν χαλαρώσει, με αποτέλεσμα να μην εφαρμόζουν οι μπαλκονόπορτες στην κάτω και στην επάνω πλευρά. Επισκευασμένες, πλέον, φαίνονται σαν καινούργιες. Αριστερά, το βοηθητικό κλιμακοστάσιο.

Οι πόρτες και τα παράθυρα του Προεδρικού Μεγάρου, όπως και σε όλα τα νεοκλασικά κτίρια, είναι «ταμπλαδωτά», εκφράζοντας στυλιστικά το πνεύμα της εποχής και συγχρόνως αποδεικνύοντας την ύπαρξη μιας υψηλής στάθμης ξυλουργικής τέχνης. Μέσα στον χρόνο, ωστόσο, τα κουφώματα των εξωτερικών θυρών είχαν αποσαθρωθεί, είχαν φουσκώσει από την υγρασία, είχαν διαβρωθεί. Η επιμελημένη συντήρησή τους τα αποκατέστησε στην πρότερή τους μορφή.

Ιδιαίτερα σημαντική ήταν η αναμόρφωση των υπόγειων χώρων του κτιρίου της Ηρώδου του Αττικού, όπου εργάζεται το προσωπικό της Προεδρίας, χώροι που παρέμεναν επί πολλά χρόνια παραμελημένοι και δυσλειτουργικοί. Κατεστραμμένα έπιπλα απομακρύνθηκαν, χαλασμένες συσκευές αντικαταστάθηκαν, άλλαξαν οι φθαρμένες ταπετσαρίες στις πολυθρόνες και τους καναπέδες, κρεμάστηκαν πίνακες στους διαδρόμους και στους χώρους εργασίας. Βασική μέριμνα της Προεδρίας ήταν η δημιουργία άνετων και ευχάριστων χώρων για τους εργαζόμενους που προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στο κυλικείο, στο μαγειρείο, στα πλυντήρια και στα σιδερωτήρια, στην καθαριότητα, καθώς και για το αστυνομικό προσωπικό που απασχολείται στην Προεδρία, θεωρώντας ότι το είδος της εργασίας τους και οι ώρες παραμονής τους στο πόστο τους καθιστούν απαραίτητη την απασχόλησή τους σε συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας.

←---

Οι σπασμένες μαρμάρινες πλάκες των μονοπατιών του Κήπου αντικαταστάθηκαν, οι μαρμάρيني πυθμένες της ορθογώνιας πισίνας και του σιντριβανιού καθαρίστηκαν, τρίφτηκαν και αδιαβροχοποιήθηκαν.

Στον κήπο έγιναν ελαιοχρωματισμοί στο Περίπτερο των Πολιτικών Αρχηγών και καθαρίστηκαν τα μάρμαρα του δαπέδου. Ανακαινίστηκαν οι δύο δεξαμενές, με καθαρίσμα, απόξεση των επιφανειών τους και αδιαβροχοποίηση του μαρμάρινου πυθμένα τους. Αποκαταστάθηκαν οι βλάβες στο σιντριβάνι του Μεγάρου. Επιδιορθώθηκαν οι τοίχοι περίφραξης και η καγκελόπορτα της οδού Μελεάγρου. Τοποθετήθηκαν ειδικές πτυσσόμενες ράμπες, προκειμένου να εξασφαλιστεί η απρόσκοπτη πρόσβαση των ατόμων ΑΜΕΑ στο Μέγαρο και εγκαταστάθηκαν χώροι υγιεινής στον Κήπο για άτομα με ειδικές ανάγκες. Τέλος, προσβλέποντας σ' ένα οικολογικό αποτύπωμα του χώρου, τοποθετήθηκαν κάδοι ανακύκλωσης και κομποστοποίησης και δημιουργήθηκε μονάδα φόρτισης ηλεκτρικών αυτοκινήτων.

Η καγκελόπορτα της οδού Μελεάγρου, σκουριασμένη και ημιδιαλυμένη, αποκαταστάθηκε πλήρως. Παράλληλα επισκευάστηκαν τα μεταλλικά κιγκλιδώματα, επιδιορθώθηκε ο τοίχος της εξωτερικής περίφραξης και καθαρίστηκε ο περιβάλλον χώρος.

«Το Προεδρικό Μέγαρο είναι ένα ιστορικό, διατηρητέο κτίριο, που επιζητεί συνεχή φροντίδα. Αρχίσαμε τις εργασίες αποκατάστασης των χώρων του Μεγάρου με πρωτοβουλία της Προέδρου της Δημοκρατίας, η οποία υπέδειξε ανάγκες, πρότεινε παρεμβάσεις, παρακολούθησε την πρόοδο της δουλειάς, υπήρξε αρωγός μας. Ενεργοποιήσαμε το υπάρχον τεχνικό προσωπικό της Προεδρίας και δουλέψαμε με τα δικά μας μέσα και με δικά μας χέρια και πόρους. Αρχίσαμε από την αθέατη πλευρά της Προεδρίας, από υπόγειους χώρους και εγκαταστάσεις, τα οποία ανακαινίσαμε και εκσυγχρονίσαμε ώστε να γίνουν ευχάριστοι και λειτουργικοί χώροι για τους εργαζόμενους, και τα επόμενα χρόνια, με εξωτερικά συνεργεία πλέον, αναλάβουμε επισκευές στα γραφεία των επάνω ορόφων και σε χώρους επίσημων εκδηλώσεων. Επιδιορθώσαμε τις οροφές, τοποθετήσαμε ψευδοροφές όπου χρειαζόταν, αντικαταστήσαμε τους ενεργοθόρους λαμπτήρες με λαμπτήρες υψηλής ενεργειακής απόδοσης, κάναμε ελαιοχρωματισμούς, αναπαλαιώσαμε έπιπλα μεγάλης αξίας. Τέλος, με προσωπικό της Προεδρίας και εξωτερικά συνεργεία, βελτιώσαμε την όψη του Μεγάρου από την πλευρά της Ηρώδου του Αττικού (κουφώματα, ρολά, κ.λπ.) Το Προεδρικό Μέγαρο απέβαλε έτσι την φθαρμένη του όψη και ανέδειξε το αυστηρό κάλλος του».

Νικόλαος Μανούρης,
Ειδικός Γραμματέας της Προεδρίας της Δημοκρατίας.

←

Ο Νικόλαος Γύζης
ζωγράφισε τη «Δόξα»,
λίγο πριν από την εκπνοή
του 19ου αιώνα. Ο πίνακας
παραμένει ένα αζεπέραστο
εικονογραφικό σύμβολο
εθνικής ταυτότητας και
ιστορικής μνήμης.

Έργα τέχνης στους χώρους του Μεγάρου

Το Προεδρικό Μέγαρο είναι γεμάτο από ζωγραφικά έργα, φιλοτεχνημένα από τους πλέον σημαντικούς Έλληνες καλλιτέχνες, στην πλειονότητά τους αποκτημένα με δάνεια διαρκείας από τις συλλογές της Εθνικής Πινακοθήκης. Ο χαρακτήρας τους συνάδει με την επίσημη λειτουργία του Μεγάρου: πίνακες με τυπικά μοτίβα της εικονογραφίας του Αγώνα του 1821, θαλασσογραφίες και τοπιογραφίες, νεκρές φύσεις, αρκετές γκραβούρες, χαρακτηριστικά, αγιογραφίες, ακόμη και μεταξοτυπίες. Ωστόσο, ιδιαίτερη θέση σ' αυτήν τη διόλου αντιπροσωπευτική της ελληνικής τέχνης, αν και εξαιρετικά ενδιαφέρουσα πινακοθήκη, έχουν τα έργα που δωρήθηκαν στην Προεδρία της Δημοκρατίας και της ανήκουν, έργα με ιδιαίτερη συμβολική σημασία, αφού τα περισσότερα συνδέθηκαν με τον εορτασμό των 200 χρόνων από την Επανάσταση του 1821.

Το πολυτιμότερο απόκτημα της Προεδρίας, οικογενειακό κειμήλιο του Δημήτρη Γκέρτσου, δωρήθηκε από τον κάτοχό του στον ανώτατο πολιτειακό θεσμό στις 8 Φεβρουαρίου 2021. Πρόκειται για τη «Δόξα» του Νικολάου Γύζη, έργο συνδεδεμένο όχι μόνο με τον Αγώνα της Ανεξαρτησίας αλλά και με την μορφοποίηση της ελληνικής εθνικής ταυτότητας. «Η Δόξα του Γύζη υποβάλλει τον θεατή καθώς δίνει σχήμα σε μια φορτισμένη στιγμή της ιστορίας

μέσω μιας ιδανικής μορφής, η οποία επιπλέον αποδίδεται με ιδιαίτερη ζωγραφική ποιότητα» σημειώνει η Επιμελήτρια της Εθνικής Πινακοθήκης Μαρία Κατσανάκη στην έκδοση του Μουσείου Μπενάκη που συνόδευσε την επετειακή έκθεση «1821 Πριν και μετά», στην οποία εκτέθηκε για ένα διάστημα το έργο. «Δεν είναι απλά και μόνον η Δόξα που περπατά στην τέφρα της ολόμαυρης ράχης των Ψαρών· είναι η προσωποποίηση της παντοτινής, της ηρωικής και αγωνιζόμενης Ελλάδας, που υφίσταται τα πάνδεινα αλλά δεν υποκύπτει. Παραμένει αδάμαστη, αναπτερώνεται, πορεύεται με ψυχή και θέληση προς το μέλλον και θα επιζήσει, ελεύθερη, τώρα και εις το διηνεκές». Η δωρεά της «Δόξας» του Νικολάου Γύζη από τον Δημήτρη Γκέρτσο αποτέλεσε μια χειρονομία ηθικής γενναιοδωρίας και κοινωνικής ευθύνης, πατριωτικού ήθους και δημοκρατικής ευαισθησίας. Το έργο, μετά το πέρας της έκθεσης στο Μουσείο Μπενάκη, επέστρεψε στο Προεδρικό Μέγαρο και έκτοτε κοσμεί το γραφείο της Προέδρου, ενώ κατά καιρούς παραχωρείται σε Ιδρύματα και Μουσεία προκειμένου να εκτεθεί στο κοινό.

Ένα ακόμη έργο με υψηλό συμβολισμό είναι η «Εξοδος» του Χρήστου Μποκόρου, πίνακας εμπνευσμένος από την έξοδο του Μεσολογγίου, τον οποίο δώρισε στην Προεδρία της Δημοκρατίας, και κατ' επέκταση στον ελληνικό λαό, ο συλλέκτης Σωτήρης Φέλιος. Με το έργο αυτό ο καλλιτέχνης αποτίνει φόρο τιμής σε μια κορυφαία στιγμή υπέρβασης της νεότερης ιστορίας μας, μια στιγμή θυσίας και ηρωισμού, που άλλαξε την πορεία της ελληνικής επανάστασης και συντάραξε την Ευρώπη, προκαλώντας ένα ορμητικό ρεύμα φιλελληνισμού. Στο έργο του Χρήστου Μποκόρου, πάνω στη ζωγραφισμένη σε ξύλο γαλανόλευκη, φέγγουν πλήθος κεράκια, πάντα ακοίμητα, εσαεί αναμμένα για την τιμή της ελευθερίας, που καλούν, με τα λόγια του ζωγράφου, σε μια «έφοδο προς το φως», σε μια υπέρβαση, με άλλα λόγια, των ορίων του ανθρώπου, συχνά συνώνυμη με την αυτοθυσία.

--->

*Χρήστος Μποκόρος
«Εξοδος», χρώματα λαδιού
και τυπωμένο χαρτί
σε πανί και ξύλο.
Ένα έργο που γεννά βαθιά
συγκίνηση χάρη στη λιτότητα
και την ταπεινότητα με τις
οποίες ο ζωγράφος τιμά μια
κορυφαία στιγμή υπέρβασης
της νεότερης ιστορίας μας, χάρη
στο δέος και τον σεβασμό με
τα οποία αποδίδει την ιερότητα
της Εξόδου του Μεσολογγίου,
ξαναζωντανεύοντάς την στον
χωροχρόνο του παρόντος.*

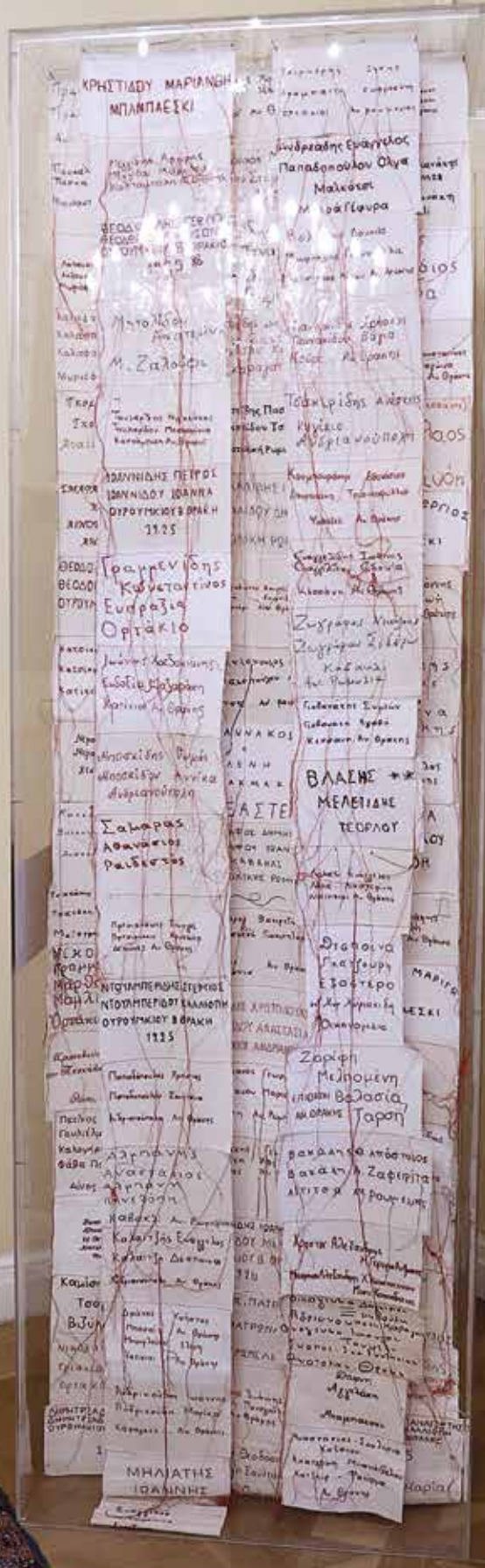
←

Λύκειο Ελληνίδων Βόλου
«Χάρτα του Ρήγα»,
κέντημα σε καμβά.
Δημιουργία τεράστιας συμβολικής
σημασίας και μεγάλης αξίας,
καθώς φέρει τον μόχθο πολλών
γυναικείων χεριών που εργάστηκαν
για την ολοκλήρωσή της, η Χάρτα
του Ρήγα φιλοτεχνήθηκε από το
τμήμα κεντητικής των εργαστηρίων
παραδοσιακών τεχνών (υφαντική,
κεντητική, πλεκτική, κοπτική-
ραπτική), του Λυκείου Ελληνίδων
Βόλου.

Η περίφημη «Χάρτα του Ρήγα», αυτό το μεγαλόπνοο έργο που αντανακλά την έκταση αλλά και την ακτινοβολία του αρχαίου και νεότερου ελληνισμού, το πρώτο σάλπισμα καθολικής ενότητας των Ελλήνων και αγώνα για την ελευθερία, κοσμεί σήμερα τον προθάλαμο της αίθουσας δεξιώσεων του Προεδρικού Μεγάρου στην αριστοτεχνική κεντητική του απόδοση. Το σπάνιο αυτό χειροτεχνικό έργο, που απεικονίζει τον ελλαδικό χώρο και τη βαλκανική χερσόνησο νοτίως του Δούναβη, απαρτίζεται από δώδεκα φύλλα και κεντήθηκε με παραδοσιακές βελονιές, προσφορότερες για την απόδοση των λεπτομερειών, καθώς η Χάρτα, η οποία καταγράφει την προσδοκία για την εξέγερση των Ελλήνων και την αποτίναξη του οθωμανικού ζυγού, είναι διάσπαρτη από σύμβολα. Περιλαμβάνει επιπεδογραφίες αρχαίων πόλεων, μεσαιωνικά νομίσματα συνοδευόμενα από σχόλια για την προέλευσή τους, αρχαία τοπωνύμια, μυθολογικές και συμβολικές παραστάσεις, μια κάτοψη αρχαίου θεάτρου, κατάλογο σοφών και ηγεμόνων της εποχής.

Όλα αυτά κεντήθηκαν από δώδεκα επιδέξιες χειροτέχνιδες –τη Γεωργία Ασπροπούλου, τη Σοφία Γκόρια, την Άσπα Εγγλέζου, την Άννα Νιπεριώτου, τη Στέλλα Μπακάλη, τη Μαρία Μούχα, τη Βιργινία Παλιούρα, τη Ράνια Παπακωνσταντίνου, τη Λεωνίτσα Παρίση, τη Μαρία Τζιαφέτα, την Αριστέα Τζιώρτζιου και τη Βασιλική Τράκη, υπό την εποπτεία και επιμέλεια των Ρ. Παπακωνσταντίνου και Λ. Δουλκέρογλου– με ενθουσιασμό και προσήλωση. Έργο μεγάλων διαστάσεων (2,20x2 μέτρων) η κεντημένη Χάρτα του Ρήγα φανερώνει, στην χειροτεχνική της μορφή, πόσο γόνιμη μπορεί να αποβεί η συνεργασία όταν εμπνέεται από μια μεγάλη ιδέα και πόσο σπουδαία τέχνη μπορεί να παραχθεί με βελόνα και κλωστή.

←

«Ταμείο μνήμης»,
συλλογικό έργο.

Κέντημα σε βαμβακερό πανί.

Έργο-χάρτης και ταυτοχρόνως
επιτύμβιο, το ταπεινό και συνάμα
επιθλητικό έργο διακοσίων
«ανωνύμων» κεντηστρών
μνημειώνει ονόματα προγόνων
και τόπων στη βόρεια και
ανατολική Θράκη. «Μνημόνιο
για το μνημονικό μας» το
αποκάλεσε εύστοχα η διευθύντρια
του Εθνολογικού Μουσείου
Θράκης Αγγελική Γιαννακίδου,
προσφέροντάς το στην Προεδρία
της Δημοκρατίας.

Το «Ταμείο μνήμης», έργο φτιαγμένο με μέσα ταπεινά –βαμβακερό πανί, μαύρη και κόκκινη κλωστή– από τα χέρια διακοσίων γυναικών της Θράκης, ζωντανεύει τη μνήμη των τόπων και των ανθρώπων που έζησαν στην ακριτική γωνιά της πατρίδας μας. Ονόματα προγόνων και τοπωνύμια της βόρειας και ανατολικής Θράκης, κεντημένα με απλότητα, συνθέτουν μια υφασμάτινη ανθρωπογεωγραφία της περιοχής που συγκινεί με την πολυσημία της. «Κάθε βελονιά και μια μνημονική ανάκληση. Κάθε χέρι, από τα πολλά που δούλεψαν γι' αυτό το έργο, και μια προγονική ιστορία, μια πληγή, μια απώλεια. Το αποτέλεσμα είναι ένα ανάθημα στη Μνημοσύνη, έμπρακτη εναντίωση στη λήθη», είναι τα λόγια με τα οποία υποδέχτηκε η Πρόεδρος της Δημοκρατίας τη δωρεά του έργου τον Ιούλιο του 2021.

Το «Ταμείο Μνήμης» δημιουργήθηκε με αφορμή τη συμπλήρωση 100 χρόνων από την ενσωμάτωση της Θράκης στον εθνικό κορμό και αποτελεί μέρος της προσπάθειας της Αγγελικής Γιαννακίδου, ιδρύτριας και Προέδρου του Εθνολογικού Μουσείου Θράκης, να αναβιώσει τη λησμονημένη ή και υποτιμημένη στις μέρες μας χειροτεχνία – όχι μόνο ως μέσο ενίσχυσης της τοπικής οικονομίας, όχι μόνο ως δραστηριότητα με ιστορική, πολιτισμική, κοινωνική αξία, αλλά και ως αντίβαρο στην αστάθεια και την ανασφάλεια του συνεχώς μεταβαλλόμενου κόσμου μας.

Δύο από τις έγχρωμες ξυλογραφίες του Κώστα Γραμματόπουλου, οι οποίες ανήκουν στην Προεδρία της Δημοκρατίας. Μέσα από τα έργα αυτά αναδύεται μια σαγηνευτική εικόνα του ελληνικού τοπίου, απρόσμενα φωταυγής, που αποκαλύπτει τον σταθερό προσανατολισμό της σπουδαίας τέχνης του χαράκτη και ζωγράφου προς μια ποιητική ενατένιση του πραγματικού.

Στη συλλογή της Προεδρίας της Δημοκρατίας ανήκουν και αρκετά ακόμη έργα, τα οποία δωρήθηκαν από τους δημιουργούς τους στον ανώτατο πολιτειακό θεσμό από την αποκατάσταση της Δημοκρατίας το 1974, και εντεύθεν. Ανάμεσά τους, οι έγχρωμες ξυλογραφίες του σπουδαίου ζωγράφου και χαράκτη Κώστα Γραμματόπουλου, σε χρώματα γκρίζα, γαλάζια, γαιώδη, αλλά με εξαιρετική χρήση του λευκού, με το οποίο θέλησε να εκφράσει το ελληνικό φως και το ελληνικό τοπίο. Ο Γραμματόπουλος –ο οποίος ας σημειωθεί ότι το 1974 φιλοτέχνησε το εθνόσημο της Ελληνικής Δημοκρατίας–, δημιουργεί μια νέα, πρωτότυπη εκδοχή της ελληνικής τοπιογραφίας, αποτυπώνοντας τοπία του Αιγαίου, της Αττικής ή των Δελφών με ονειρική διάθεση και λυρική απλότητα.

Στην «Αθήνα» του ο Σπύρος Βασιλείου αναπαριστά καλειδοσκοπικά το αστικό τοπίο της πρωτεύουσας: μια καγκελόπορτα παλιού σπιτιού, η σιδεριά ενός παραδοσιακού μπαλκονιού, μια στριφογυριστή σκάλα υπηρεσίας, ακροκέραμα, μαγιάτικα στεφάνια, νεοκλασικά αγάλματα, και προσόψεις, πολλές προσόψεις μονώροφων ή διώροφων σπιτιών με κεραμοσκεπές λουσμένες στο κίτρινο φως του μεσημεριού. Και στο βάθος, το μέλλον που έρχεται: μια σκαλωσιά, προάγγελος ίσως της επερχόμενης αλλοίωσης της πόλης, που προσδίδει μελαγχολική ιστορικότητα στο έργο.

Ο λάτρης του ελληνικού τοπίου Παναγιώτης Τέτσης, στο έργο του «Υδρα», αποτυπώνει το αγαπημένο του νησί να λούζεται στο φως, να αντανakλά το φως, να γίνεται φως το ίδιο. Μια εκκλησούλα, αναβαθμίδες, κάποιο αφαιρετικά δοσμένο σπιτάκι στο βάθος, ανάμεσα σε ουρανό και θάλασσα: τόνοι της ώχρας, γαιώδεις αποχρώσεις, εκτυφλωτική λευκότητα, που περικλείονται από το κυανό. Ο ιδιότυπος, εντελώς ιδιοσυγκρασιακός εξπρεσιονισμός του, η ελευθερία της πινελιάς του, η αισθησιακή απτότητα με την οποία προσεγγίζει ο Τέτσης τη φύση και τα χρώματα είναι έκτυπα σ' αυτήν την ελαιογραφία, ένα ακόμα χαρακτηριστικό δείγμα της μεγάλης τέχνης του.

ΠΑΧΑΡΟΠΟΙΕΙΣ
ΕΣΑ ΤΑ Η

ΚΟΥΡΕΙΟΝ

10/1/84

←---

Στο έργο του «Αθήνα» ο Σπύρος Βασιλείου αναπαριστά καλειδοσκοπικά το αστικό τοπίο της πρωτεύουσας.

--->

Άποψη από το λιμάνι της Ύδρας, με τον λιμενοβραχίονα και τη δεξιά αμφιθεατρική πλευρά. Γενέθλιος τόπος του Παναγιώτη Τέτση, η Ύδρα με τις «κρημνώδεις ακτές και τους αλίπληκτους βράχους» όπως έγραψε τόσο όμορφα ο Οδυσσέας Ελύτης, αποτέλεσε σταθερή έμπνευση και μόνιμη αναφορά του ζωγράφου και ακαδημαϊκού. Το έργο, ένα από τα τελευταία που φιλοτέχνησε, δωρήθηκε από τον ίδιο στην Προεδρία της Δημοκρατίας, κατά τη διάρκεια της θητείας του Κωστή Στεφανόπουλου.

Ένας εκθεσιακός χώρος στο Προεδρικό Μέγαρο

Είναι μακρά παράδοση η ανταλλαγή δώρων μεταξύ του εκάστοτε Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας και των ξένων ηγετών και πρέσβων που επισκέπτονται επισήμως τη χώρα μας. Συμβολικά τα περισσότερα, προσφερόμενα στον εκπρόσωπο του θεσμού λόγω της ιδιότητάς του, συνιστούν μια χειρονομία αβρότητας η οποία, παρότι γίνεται στο πλαίσιο της εθιμοτυπίας, αποκαλύπτει τα αισθήματα φιλίας των δωρητών προς την Ελλάδα, την εγκάρδια σχέση και τον σεβασμό τους προς το ύπατο αξίωμα της ελληνικής πολιτείας. Υπάρχουν βεβαίως φορές που η αξία τους είναι μεγάλη, τα περισσότερα όμως είναι δώρα τα οποία ανεξαρτήτως του οικονομικού τους μεγέθους έχουν ιδιαίτερη εθνική, ιστορική ή πολιτιστική σημασία.

Δώρα χαρισμένα από θρησκευτικές, δημοτικές και πρυτανικές αρχές, στρατιωτικούς σχηματισμούς των Ενόπλων Δυνάμεων, πολιτιστικούς συλλόγους και σωματεία, αναμνηστικές πλακέτες από φυλακές, ή δομές για τους άστεγους. Μα πάνω απ' όλα δώρα από απλούς πολίτες, τα οποία εκφράζουν τη σχέση που ανέπτυξαν τα τελευταία χρόνια με τον θεσμό, αναγνωρίζοντάς τον ως τον συνδετικό κρίκο πολιτείας και κοινωνίας, ως, εν πολλοίς, «δικό τους»: το κεντητό μαντίλι μιας ηλικιωμένης γυναίκας από τη Θράκη, μια ζωγραφιά, ένα κεραμικό, ένα χειροποίητο αντικείμενο, μια «πάντα»

←...

Μπαίνοντας στον εκθεσιακό χώρο του Προεδρικού Μεγάρου, ο επισκέπτης έχει την ευκαιρία να θαυμάσει δώρα που έχουν προσφερθεί στην Πρόεδρο της Δημοκρατίας στο πλαίσιο της διπλωματικής εθιμοτυπίας, αλλά και δώρα αυθόρμητα, χαρισμένα από απλούς πολίτες.

(επιτοίχιο εργόχειρο) με λαογραφικά μοτίβα φιλοτεχνημένη από τις γυναίκες του Μεγάλου Δέρειου στον Έβρο και αφιερωμένη στην Πρόεδρο Κατερίνα Σακελλαροπούλου. Προσφορές αυθόρμητες, ανιδιοτελείς, συναισθηματικά φορτισμένες.

Η πρωτοβουλία της δημιουργίας ενός εκθεσιακού χώρου με τα δώρα της Προεδρίας και η σκέψη να υπάρξει νομοθετική ρύθμιση σχετικά με την τύχη τους, ανήκει στην Κατερίνα Σακελλαροπούλου. Διάσπαρτα ως πρόσφατα στους χώρους του Προεδρικού Μεγάρου, από τον Φεβρουάριο του 2023 βρήκαν τη θέση τους σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο στον δεύτερο όροφο του κτιρίου, σ' ένα μικρό οιονεί μουσείο που είναι επισκέψιμο για το κοινό κατά τη διάρκεια οργανωμένων ξεναγήσεων. Αυτές ακριβώς οι ξεναγήσεις δίνουν και το μέτρο της προσφοράς της Προεδρίας προς τους πολίτες. Γιατί η περιήγηση ανάμεσα στα εκθέματα, ιδίως από νέα παιδιά, είναι ταυτόχρονα ένα ταξίδι σ' ολόκληρη την Ελλάδα, μια γνωριμία με τα χαρακτηριστικά του κάθε τόπου όπως αποτυπώνονται στα έργα που φιλοξενούνται στον εκθεσιακό χώρο, ένα μάθημα πατριδογνωσίας. Και ταυτόχρονα η συνειδητοποίηση της θέσης της χώρας μας στο διεθνές περιβάλλον, αφού αυτά τα δώρα μαρτυρούν τις καλές διπλωματικές σχέσεις και τη συνεργασία που διατηρούμε με γειτονικές αλλά και εξαιρετικά απομακρυσμένες χώρες.

....>

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας Κατερίνα Σακελλαροπούλου παρουσιάζει σε εκπροσώπους του Τύπου τον εκθεσιακό χώρο του Προεδρικού Μεγάρου με τα δώρα που έχει λάβει από την αρχή της θητείας της, τονίζοντας ότι ανήκουν στον θεσμό και όχι στο πρόσωπο του εκάστοτε Προέδρου.

←...

Σημαίες των επιτηρητικών φυλακίων στην Καλόλιμνο, στην Ψέριμο, στο Φαρμακονήσι, στην Κυρά-Παναγιά. Σημαίες που ανέμιζαν στα ακριτικά φυλάκια του πελάγους μας, συμβολίζοντας την προάσπιση της ακεραιότητας και της ασφάλειας της πατρίδας μας. Σημαίες που με αίσθημα ευθύνης και σεβασμού, δώρισαν οι επικεφαλής τους στην Πρόεδρο της Δημοκρατίας, στις επισκέψεις της στα ακριτικά νησιά του νοτιοανατολικού Αιγαίου.

«Εργαστήκαμε επί μήνες για να μετατρέψουμε ένα άδειο κέλυφος σ' ένα μικρό καλόγουστο μουσείο. Η διαδικασία απαιτούσε μεγάλη προσοχή, ξεκινώντας από την παραλαβή των δώρων, την εκτίμηση και φωτογράφησή τους και την καταχώρισή τους στο Ειδικό Ηλεκτρονικό Βιβλίο, και τέλος την σωστή τοποθέτησή τους. Πολύτιμες υπήρξαν οι συμβουλές της ομάδας της Ειρήνης Γερουλάνου από το Μουσείο Μπενάκη, η οποία μας υπέδειξε εναλλακτικούς τρόπους προβολής και έκθεσης των αντικειμένων».

Αμαλία Τσιαμπαλή
Υπάλληλος Προεδρίας

Από τις σημαίες των επιτηρητικών φυλακίων των νησιών μας, τους θυρεούς των ακριτικών Δήμων, των Στρατιωτικών Μονάδων, τους θυρεούς των πολεμικών πλοίων που ανακαλούν τις διαδοχικές επισκέψεις της Προέδρου Κατερίνας Σακελλαροπούλου σ' όλη τη χώρα, ως τα ιστορικά ενθυμήματα όπως η σημαία της Επανάστασης του 1821 με το σύνθημα «Νίκη ή θάνατος» από την Αρεόπολη της Μάνης, ο ντουλαμάς της στολής του Μακεδονικού Αγώνα, το αντίγραφο του πρωτοκόλλου παράδοσης της Θεσσαλονίκης από τους Τούρκους, είναι πολλοί και εντυπωσιακοί οι θησαυροί που φυλάσσονται εδώ.

Λειτουργώντας σαν οδόσημα μιας πεντάχρονης διαδρομής, μιας ακάματης θητείας στο ανώτατο πολιτειακό αξίωμα, άλλοι γεννούν εθνική υπερηφάνεια, άλλοι βαθιά συγκίνηση. Όπως η αναμνηστική πλακέτα από τον Δήμο Calimera της Κάτω Ιταλίας, που παρέδωσε στην Πρόεδρο της Δημοκρατίας η δημοτική αρχή, όταν η Κατερίνα Σακελλαροπούλου ανακηρύχθηκε επίτιμη δημότης της Grecia Salentina, καθώς στη βάση της διακρίνεται επιγραφή στα γκρίκο, το γλωσσικό ιδίωμα των ελληνόφωνων κατοίκων, και στα ελληνικά: «Ξένη εσύ δεν είσαι εδώ στην Καλημέρα». Ή όπως το δώρο του Προέδρου της Ουκρανίας Βολοντιμίρ Ζελένσκι, όταν η Πρόεδρος επισκέφτηκε το Κίεβο, τον Νοέμβριο του 2022. Πρόκειται για το ζωγραφικό δίπτυχο που φιλοτέχνησε η μικρή Βερόνικα Πίρκο με τίτλο «Τα παιδιά της Μαριούπολης», στο οποίο εικονίζεται το Δημοτικό Θέατρο της πόλης, αριστερά όπως ήταν πριν από τους ρωσικούς βομβαρδισμούς, πλαισιωμένο με εκκλησιές, εργοστάσια, πολυκατοικίες, θαλερά δέντρα με φόντο τον γαλανό ουρανό, και δεξιά φλεγόμενο, περιτριγυρισμένο από γκρίζα ερείπια, άδεια κουφάρια πια, σ' ένα τοπίο καταστροφής.

←...

«Θα ήταν ωραίο να υπάρξει στο μέλλον μια γωνιά του εκθεσιακού χώρου από τον κάθε Πρόεδρο, ώστε τα πιο σημαντικά αντικείμενα που του δωρήθηκαν να μείνουν συγκεντρωμένα μετά το τέλος της θητείας του. Έτσι θα αντιπροσωπεύεται η συνέχεια του θεσμού», είπε χαρακτηριστικά η Κατερίνα Σακελλαροπούλου στα εγκαίνια του εκθεσιακού χώρου του Προεδρικού Μεγάρου.

Στη φωτογραφία τα εμβλήματα των νησιών του συμπλέγματος των Δωδεκανήσων και στην κορυφή η θρυλική Δέσποινα Αχλαδιώτη, η κυρά της Ρω, που αναπαρίσταται να υψώνει την ελληνική σημαία στην ακριτική νησίδα της Ρω όπως έκανε από το 1943 ως τον θάνατό της, το 1982.

Από την Α.Ε. του Ουκραίνου
της Ουκρανίας
Vandymar Zelensky

«Η καταστροφή της Μαριούπολης», δίπτυχο έργο που φιλοτέχνησε η ελληνικής καταγωγής μαθήτρια Βερόνικα Πίρκο. Η εικόνα της όμορφης πόλης, με επίκεντρο το δημοτικό θέατρο και την κεντρική πλατεία της, πριν από τον πόλεμο, όταν τα πάντα είναι ειρηνικά, λουσμένα στο φως, αντιπαράτίθεται στο τοπίο ολέθρου στο οποίο μεταμορφώθηκε η τόσο σημαντική για τον Ελληνισμό ουκρανική πόλη μετά τους ρωσικούς βομβαρδισμούς. Ένα έργο πλημμυρισμένο από την οδύνη της παιδικής ψυχής μπροστά στο αδιανόητο αυτού του πολέμου, το οποίο δώρισε στην Πρόεδρο της Δημοκρατίας ο Ουκρανός Πρόεδρος Βολοντιμίρ Ζελένσκι, κατά την διάρκεια της επίσκεψής της στο Κίεβο, τον Νοέμβριο του 2022.

→

Το απόγευμα της 26ης Οκτωβρίου 1912, ανήμερα του Αγίου Δημητρίου, ο Χασάν Ταχσίν Πασάς, διοικητής της Οθωμανικής στρατιάς στη Μακεδονία, υπογράφει το πρωτόκολλο παράδοσης της Θεσσαλονίκης στον Ελληνικό στρατό, παρουσία των απεσταλμένων του βασιλιά Κωνσταντίνου Α΄, Βίκτωρα Δούσμανη και Ιωάννη Μεταξά. Το γεγονός αποτυπώνεται σε λιθογραφία της εποχής (κέντρο). Αριστερά, διακρίνεται ένα από τα δυο αυθεντικά πρωτόκολλα που διασώζονται. Παρατηρούμε ότι έχει συνταχθεί στη Γαλλική γλώσσα και φέρει τις υπογραφές των ανωτέρω αξιωματούχων. Δεξιά, διαβάζουμε την ελληνική μετάφραση των όρων παράδοσης της πόλεως.

«Στις επισκέψεις των σχολείων όχι μόνο τα αγόρια αλλά και πολλά κορίτσια συνωθούνται μπροστά στις προθήκες με τα ξίφη των αξιωματικών, τα κράνη και τις επωμίδες, τις μινιατούρες αεροσκαφών και πολεμικών πλοίων, αντίθετα από τους ενήλικες επισκέπτες που στέκονται κατά κανόνα σε δώρα τα οποία συνδέονται με την ιστορία και τις επαφές της Προέδρου με ξένους ηγέτες», λέει χαρακτηριστικά ο υπεύθυνος ξεναγήσεων της Προεδρίας Νίκος Δαθβέτας.

←...

Μικρογραφία μαθητή
της Στρατιωτικής Σχολής
Αξιωματικών Σωμάτων
Θεσσαλονίκης με την επίσημη
στολή, δώρο του διοικητή
της Σχολής στην Πρόεδρο
της Δημοκρατίας.

←...

Κράνος της επίσημης στολής
αξιωματικού του Πυροσβεστικού
Σώματος σε πλεξιγκλάς,
δώρο από την Πυροσβεστική
Ακαδημία.

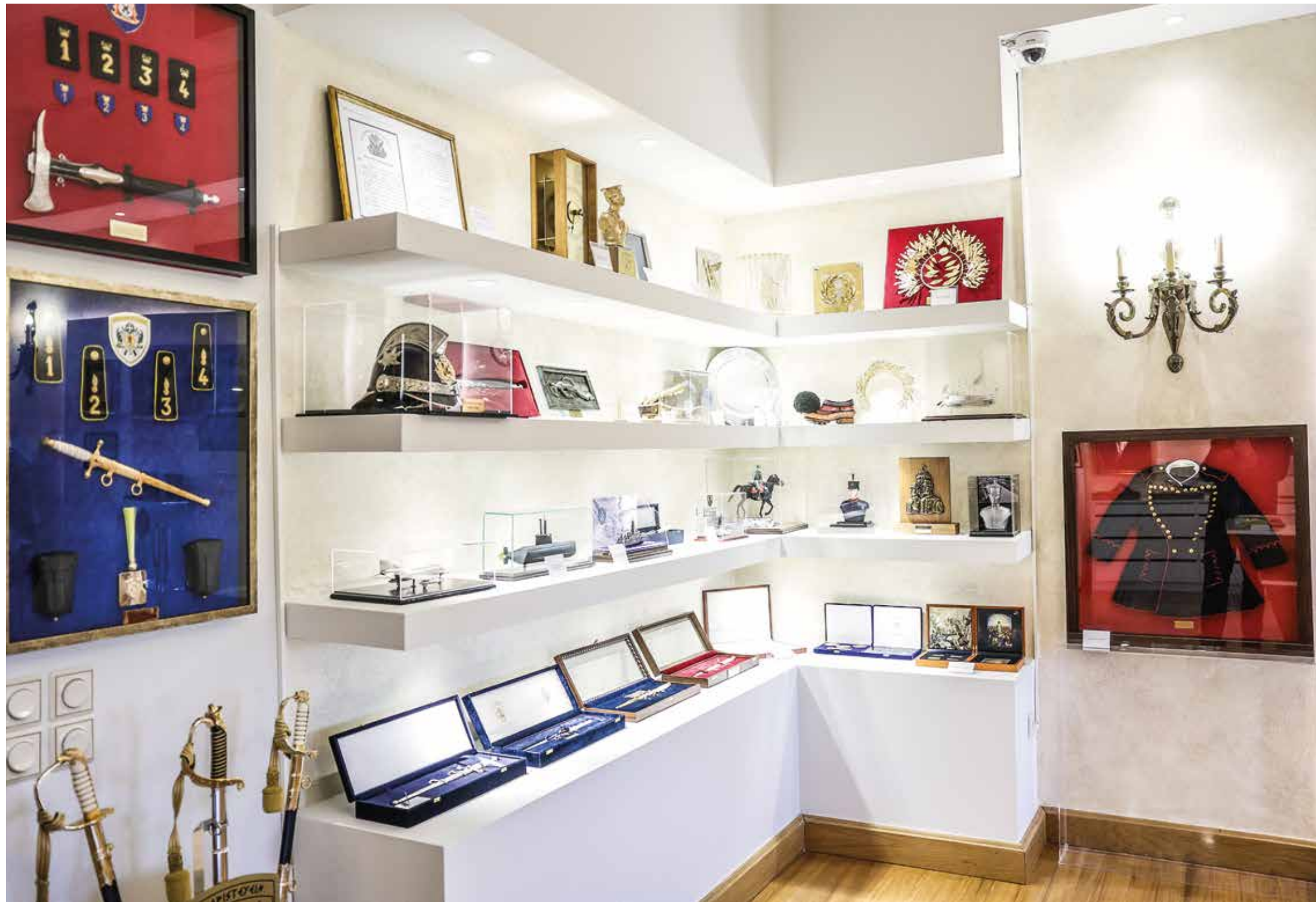
←...

Ορειχάλκινος ιππέας,
δώρο του δημάρχου
της Λισαβώνας Karlos
Moedas στην Πρόεδρο
της Δημοκρατίας κατά
την επίσκεψή της στην
Πορτογαλία τον Μάρτιο
του 2022.

←...

Προτομή ευέλπιδος,
δώρο του Διοικητή της
Σχολής Ευελπίδων (Βάρη)

Χειμερινός μπλε ντουλαμάς,
σε παιδικό μέγεθος, ραμμένος
στα πρότυπα της στολής
των Μακεδονομάχων.
Κατασκευασμένος από μαύρη-
μπλε τσόχα, έχει πικνηή πλέξη
που τον καθιστά ιδιαίτερα
ανθεκτικό στις χαμηλές
θερμοκρασίες. Δώρο από τον
Διοικητή της Προεδρικής
Φρουράς, στα εργαστήρια της

οποίας κατασκευάστηκε από
εξειδικευμένους επαγγελματίες,
έμπειρους και ταλαντούχους,
οι οποίοι διαφυλάσσουν με
αστείοτητα ζήλο την παράδοση
της αυθεντικής, χειροποίητης
φορεσιάς σαν έναν βαρύ από
συμβολισμούς άθραστο κρίκο
που συνδέει το σήμερα με τις
πλέον ηρωικές στιγμές της
ιστορίας μας.

←...

Χάρτης της Ελλάδας φιλοτεχνημένος με θραύσματα χρωματιστών γυαλιών. Η αριστοτεχνική σύνθεση, σε χρώματα μπλε, τουρκουάζ, κυανό, πράσινο και καστανό, σχηματίζει μια χώρα διάφανη, αέρινη, να πλέει στα πελάγη της σαν να ανεμοπορεί μέσα στον χρόνο. Δώρο των Βασιλέων της Ολλανδίας κατά την επίσημη επίσκεψή τους στην Ελλάδα τον Οκτώβριο του 2022.

Αξίζει να σταθεί κανείς και σε ορισμένα ακόμη ξεχωριστά εκθέματα του εκθεσιακού χώρου: τον ανάγλυφο, πρασινογάλανο χάρτη της πατρίδας μας, κατασκευασμένο από χρωματιστά θραύσματα γυαλιού, δώρο του βασιλικού ζεύγους της Ολλανδίας· το γλυπτό τριαντάφυλλο 24 καρατίων δώρο μεγάλης αξίας από τον Πρόεδρο της Βουλγαρίας Rumen Radev· το αναμνηστικό μετάλλιο-θυρεό με τους Αποστόλους Παύλο και Βαρνάβα, χαρισμένο από τον Πάπα Φραγκίσκο, ένα κομψοτέχνημα που φιλοτεχνήθηκε ειδικά για την περιοδεία του στην Ελλάδα και την Κύπρο. Κι ακόμα, έναν ορειχάλκινο ιππέα από τον δήμαρχο της Λισαβόνας, δύο ασημένια σκεύη και έναν δίσκο με την ελληνική σημαία από τον Πρόεδρο της Κύπρου Νίκο Αναστασιάδη, ένα περίτεχνα ζωγραφισμένο διακοσμητικό πιάτο από τον πρέσβη της Κορέας, μια εννιάφωτη λυχνία, σύμβολο της εβραϊκής γιορτής Χανουκά από τον πρόεδρο της ισραηλιτικής κοινότητας Δαβίδ Σαλιτιέλ, ένα πολύχρωμο βάζο με οθωμανικά μοτίβα, από τον Πρόεδρο της Τουρκίας Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, μια παραδοσιακή γυναικεία φορεσιά της Καλύμνου.

Ο εκθεσιακός χώρος της Προεδρίας πλαισιώνεται από δύο προθήκες με ασημικά, δώρα που είχαν προσφερθεί στον Πρόεδρο Κωστή Στεφανόπουλο και ορισμένα αντικείμενα από την προεδρική θητεία του Καρόλου Παπούλια. Από τη δημιουργία του και εντεύθεν τηρείται συστηματικά μητρώο όσων δώρων η εκτιμώμενη αξία υπερβαίνει τα 200 ευρώ και ως εκ τούτου ανήκουν στην κυριότητα του Δημοσίου. Δώρων που επιστρέφονται στους πολίτες μέσω της έκθεσής τους. Και θα ήταν ωραίο, όπως χαρακτηριστικά τόνισε στα εγκαίνια του χώρου η Πρόεδρος Κατερίνα Σακελλαροπούλου, «στο μέλλον να υπάρχει μια γωνιά από τον κάθε Πρόεδρο με τα πιο σημαντικά αντικείμενα συγκεντρωμένα μετά το πέρας της θητείας του, ώστε να αποτυπώνεται συμβολικά η συνέχεια της Προεδρίας».

←---

Παραδοσιακή γυναικεία φορεσιά της Καλύμνου, με όλα τα μέρη της ενδυμασίας, πουκάμισο, καθάδι, κοντογέλεκο, νενδρέικη ζώνη, κάλτσες. Πουκάμισο φτιαγμένο από θαμβακερό ύφασμα, καθάδι, μακρύ ως τους αστραγάλους φτιαγμένο από λινό ριγυτό ύφασμα και σταμπωτό τσεμπέρι με πολύχρωμα σχέδια. Η φορεσιά δωρήθηκε στην Πρόεδρο της Δημοκρατίας από τον Δήμαρχο Καλύμνου κατά την επίσκεψή της στο νησί και μετά την ανακήρυξή της σε επίτιμη δημότη του τον Αύγουστο του 2021.

«Πάντα» τοίχου, κεντημένη από γυναίκες του Μεγάλου Δέριου της Θράκης και αφιερωμένη στην Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Δεσπόζει ο δικέφαλος αετός, οι δυο καθάληδες εκατέρωθεν της κεντρικής σύνθεσης, οι δράκοι, παραδοσιακά μοτίβα της λαϊκής μας τέχνης με συμβολική σημασία, κεντημένα με μπλε κλωστή σε λευκό θαμβακερό ύφασμα. Δωρεά του Εθνολογικού Μουσείου Θράκης στην Κατερίνα Σακελλαροπούλου, κατά την επίσκεψή της στον Έβρο, τον Απρίλιο του 2022.

Μια όαση πρασίνου στο κέντρο της Αθήνας

Πλάτανια, κυπαρίσσια, φοίνικες, φιλύρες, αριές, χαμηλοί θάμνοι. Μανταρινιές και νεραντζιές. Αναρριχώμενα φυτά, γιασεμιά, βουκαμβίλιες, κισσοί. Παρτέρια χλόης, διακοσμημένα με κάθε λογής φυτά, τριανταφυλλιές, κρίνους, ζουμπούλια, επιλεγμένα από την ελληνική χλωρίδα. Αρωματικά βότανα. Ένας μικρός λαχανόκηπος φυτεμένος με δυσεύρετους ελληνικούς σπόρους. Διασταυρούμενα μονοπάτια, βαθμιδωτές ταράτσες, γεωμετρικά παρτέρια, σιντριβάνια, περιστύλια, κρήνες, κάνιστρα, λιμνούλες «με ακίνητες σαν καθρέπτες επιφάνειες νερού», γλυπτά σύγχρονων Ελλήνων καλλιτεχνών.

Ένα σπανιότατο δέντρο, από τα πρώτα φυτικά είδη του μεσοζωικού αιώνα που κατόρθωσε να επιζήσει στο πέρασμα των αιώνων, το Γκίνγκο το δίλοβο, από τα λίγα που υπάρχουν στην Ελλάδα. Και μικρές πινελιές ιστορίας: οι ομοιόμορφες δενδροστοιχίες με τα κυπαρίσσια φυτεύτηκαν από τη βασίλισσα Σοφία της Ελλάδας και η ζωή τους υπερβαίνει τα εκατόν είκοσι χρόνια. Όσο για τις διάσπαρτες στον κήπο γαζιές, αυτές φυτεύτηκαν κατόπιν επιθυμίας του Προέδρου Καρόλου Παπούλια, για να του θυμίζουν αγαπημένες μυρωδιές από τη νιότη του.

Όλα αυτά τα φυτά και τα δέντρα με προεξάρχουσες τις αριές, τις μεγαλόπρεπες βελανιδιές που όπως και η βασιλική δρυς του Παπαδιαμάντη «φαντάζουν εις τὸ ὄμμα, μέλπουν εις τὸ οὖς, ψιθυρίζουν εις τὴν ψυχὴν φθόγγους ἀρρήτου γοητείας», συνθέτουν μια μικρὴ ὄαση γύρω ἀπὸ τὸ Προεδρικό Μέγαρο. Αυτὸς ὁ πανέμορφος κήπος, διαμορφωμένος στα τέλη τοῦ 19οῦ αἰῶνα καὶ βασισμένος σε σχέδια τοῦ Ερνέστου Τσίλλερ, θα υποστεί αρκετές μετατροπές μέσα στον χρόνο για νὰ φτάσει στη σημερινή του μορφή καὶ νὰ ἀποτελέσει ἓνα εναλλακτικὸ ἀλλὰ πραγματικὸ περιβάλλον, ἐντὸς τοῦ κοινωνικοῦ ἱστοῦ ἀλλὰ καὶ ἐξω ἀπὸ αὐτόν, ἓναν μικρόκοσμο που συνδυάζει τὴ γεωμετρικὴ αυστηρότητα τοῦ συμμετρικοῦ γαλλικοῦ κήπου, ὅπως ταιριάζει στον περιβάλλοντα χώρο ἐνὸς ἐπιβλητικοῦ κτίσματος, καὶ τὴν ανεπιτήδευτη φυσικότητα τοῦ ἀγγλικοῦ κήπου που ἐναρμονίζεται με τὸ ἐλεύθερο, δημοκρατικὸ πνεῦμα.

Ὁ Κήπος ἀνοίξε για πρώτη φορά τὶς πύλες τοῦ στους πολίτες τῆς Ἀθήνας τὸν Μάρτιο τοῦ 2010, με ἀπόφαση τοῦ τότε Προέδρου τῆς Δημοκρατίας Καρόλου Παπούλια, καὶ ἔμεινε προσβάσιμος στο κοινὸ ὡς καὶ τὸ 2015. Ἐκτοτε ἀνοίγε σποραδικά, ἐνῶ τὸ ἐκ νέου συστηματικὸ ἀνοιγμὰ τοῦ, ὅπως ἐπιθυμοῦσε ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή τῆς ἀνάληψης τῶν καθηκόντων τῆς ἡ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας Κατερίνα Σακελλαροπούλου, δὲν ἦταν ἐφικτὸ λόγω τῆς πανδημίας. Μόλις τὸν Οκτώβριο τοῦ 2022 ἀποδόθηκε καὶ πάλι στους πολίτες, στους «δικαιωματικὸς χρήστες τοῦ στο πλαίσιο τοῦ δημοκρατικοῦ μας πολιτεύματος» σύμφωνα με τὴν Πρόεδρο, καὶ ἐκτοτε ἀνοίγει κάθε Κυριακὴ καὶ σε ἐκτακτες περιστάσεις για ἐκδηλώσεις. Μια χειρονομία συμβολικὴ καὶ συνάμα ουσιαστικὴ τοῦ ἀνώτατου θεσμοῦ τῆς δημοκρατίας μας, τοῦ συνδετικοῦ κρίκου πολιτείας καὶ κοινωνίας, με τὴν ὁποία ἐπιβεβαιώνεται ὁ ἀκατάλυτος αὐτὸς δεσμός.

Ένας Κήπος συγκεντρώνει πολλαπλές λειτουργίες: αρχιτεκτονικό σχεδιασμό, επιστημονική γνώση και τεχνική εμπειρογνωμοσύνη, βοτανολογική έρευνα, ανθοφορία και καρποφορία, ψυχαγωγία και αισθητική απόλαυση. Και πολλούς ανθρώπους, ταυτόχρονα, που εργάζονται ώστε να παραμένει λειτουργικός, πλήρως συντηρημένος, ανθηρός και όμορφος. Λέει χαρακτηριστικά ο πολιτικός μηχανικός της Προεδρίας Δημήτρης Κερασοβίτης:

«Μετά την πανδημία, για να ανοίξουμε και πάλι τον κήπο στο ευρύτερο κοινό και να είναι επισκέψιμος όλες τις Κυριακές του χρόνου, χρειάστηκε πρώτα να επιδιορθώσουμε τους μαρμάρινους δρομίσκους και να αντικαταστήσουμε πολλές φθαρμένες πλάκες. Ανακαίνιση χρειάστηκαν και οι δυο μαρμάρινες δεξαμενές, η ορθογώνια και η κυκλική του κεντρικού διαδρόμου. Η ορθογώνια, μπροστά από το περίπτερο του κάτω κήπου, χρειάστηκε επιδιόρθωση των μαρμάρων της, γυάλισμα και δημιουργία καινούργιας αποχέτευσης για την αποφυγή διαρροών. Και επειδή θέλαμε όλοι οι πολίτες να έρχονται και να χαίρονται αυτή τη μικρή καταπράσινη οάση στο κέντρο της πρωτεύουσας, εξασφαλίσαμε την πλήρη προσβασιμότητα στο Προεδρικό Μέγαρο με τη δημιουργία μαρμαρόστρωτης ράμπας στην είσοδο της οδού Μελεάγρου για την εξυπηρέτηση των ΑΜΕΑ, όπως και κατάλληλης τουαλέτας με την αντίστοιχη ράμπα στον κήπο».

Ο μηχανολόγος μηχανικός της Προεδρίας Γιώργος Μαργαρίτης υπογραμμίζει με τη σειρά του τις εργασίες που έγιναν για την ασφάλεια των επισκεπτών και την προστασία του κήπου (εγκατάσταση νέων πυροσβεστικών φωλεών και επισκευή των πύργων ψύξης), αλλά και την ευχαρίστηση που του έδωσε «η αναδιάταξη των σημαντικών γλυπτών του κήπου με τη βοήθεια ειδικών από το Υπουργείο Πολιτισμού και η τοποθέτηση των ανάλογων επεξηγηματικών επιγραφών».

«Η ομορφιά της κηπουρικής: χέρια στο χώμα, κεφάλι στον ήλιο, καρδιά ένα με τη φύση». Ο στίχος του Βρετανού ποιητή Alfred Austin, τυπικού εκπροσώπου της αγάπης των Βικτωριανών για τους κήπους, έρχεται στον νου βλέποντας τον κηπουρό του Προεδρικού Μεγάρου να φυτεύει κυκλάμινα στη μεγάλη, περίτεχνη γλάστρα που κάποτε ανήκε στο κτήμα του Τατοΐου.

Η φυτοκομική φροντίδα του Κήπου

Η ιδιαίτερη φυτοκομική φροντίδα του Κήπου, που προϋποθέτει συνέπεια, υπομονή και επιμονή, αλλά και τον σεβασμό που συνδέεται με την κατανόηση του μέτρου και των ορίων που επιβάλλει στον άνθρωπο ο φυσικός κόσμος, οφείλεται στον γεωπόνο της Προεδρίας Βασίλη Διαμαντόπουλο και τον κηπουρό Παναγιώτη Κάτσιο. «Καμαρώνουμε, όπως και οι εκατοντάδες επισκέπτες μας τον κήπο του Προεδρικού Μεγάρου, μόνο που εμείς έχουμε ένα λόγο παραπάνω: γνωρίζουμε καλύτερα τις εκτεταμένες εργασίες συντήρησης και περιποίησης της χλωρίδας που χρειάστηκαν τα τελευταία χρόνια για να αποκτήσει και πάλι τη μορφή που του αξίζει», λέει ο Βασίλης Διαμαντόπουλος. «Για πρώτη φορά, λοιπόν, κλαδέψαμε επιμελώς τα πιο ψηλά δέντρα μας όπως τις βελανιδιές, τα πλατάνια και τα πεύκα. Εκτός όμως από το θέμα της φυτοϋγείας, το κλάδεμα ήταν απαραίτητο γιατί είχαμε κατά καιρούς πτώσεις κλαδιών, συνήθως μετά από ισχυρούς ανέμους. Επίσης αποκτήσαμε καινούργιο γκαζόν, αφού το παλιό είχε φθαρεί σε πολλά σημεία.

Σε μια γωνιά του Κήπου, ανάμεσα στα παρτέρια με τα εποχιακά λουλούδια, στήθηκε το 2021 ένας «Εθνικός Λαχανόκηπος». Μια συμβολική κίνηση που ξεκίνησε από την πρόταση της λαογράφου και επί σειρά ετών διευθύντριας του Κέντρου Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών Αικατερίνης Πολυμέρου-Καμηλάκη να φιλοξενήσει ο Κήπος του Προεδρικού Μεγάρου ένα περιβολάκι με παραδοσιακές ποικιλίες φυτών, τα οποία καλλιεργούνταν παλαιότερα στον ελλαδικό χώρο και έθρεψαν γενιές Ελλήνων. Φυτεμένος με δυσεύρετους ελληνικούς σπόρους, ο λαχανόκηπος αποδίδει σήμερα κυρίως αρωματικά φυτά και βότανα.

»Στις εργασίες μάς βοήθησε τα μέγιστα η ανανέωση του κηπουρικού εξοπλισμού. Αποκτήσαμε χλοοκοπτικό τρακτέρ και ηλεκτρικά μηχανήματα πιο αξιόπιστα και οικολογικά από τα βενζινοκίνητα. Τέλος προχωρήσαμε σε συνεργασία με τον Δήμο Αθηναίων στην προμήθεια καφέ κάδων για τη συλλογή των βιοαποβλήτων και την κομποστοποίησή τους σε δεύτερο χρόνο». Και ο Παναγιώτης Κάτσιος, σε μόνιμο διάλογο με τα φυτά, το χώμα, τις καιρικές συνθήκες, περιγράφει την εμπειρία του με ιδιαίτερη θέρμη: «Ήταν μεγάλη η χαρά μου και η προσωπική ικανοποίηση να φυτέψω μαζί με τους συναδέλφους μου αγαπημένα χλωρόφυτα. Εγώ επιμελήθηκα τις τριανταφυλλίες που δίνουν ιδιαίτερο χρώμα στον κήπο. Το 2021, με την ευκαιρία του εορτασμού των 200 χρόνων από την Επανάσταση του 1821, ξεκινήσαμε να φτιάξουμε τον «Εθνικό Λαχανόκηπο» με παραδοσιακές ποικιλίες φυτών που υπήρξαν παλιότερα στον ελλαδικό χώρο και έθρεψαν γενιές Ελλήνων. Προσωπικά ασχολήθηκα

Αποικίες παπαγάλων φωλιάζουν στα δέντρα του Κήπου, χωρίς να λείπουν τα σπουργίτια, τα κοτσύφια, οι τσίχλες και οι τσαλαπετεινοί. Ιδίως αυτοί οι τελευταίοι, από τις χαρακτηριστικότερες και εξαιρετικά ιδιόρρυθμες φιγούρες της ελληνικής ορνιθοπανίδας, βρίσκουν στον Κήπο του Μεγάρου το πιο φιλόξενο και ασφαλές περιβάλλον. Όπως και όλοι οι κάτοικοι του Κήπου, μόνιμοι ή παροδικοί, με προεξάρχουσες, ασφαλώς, τις γάτες.

περισσότερο με τα αρωματικά φυτά, φυτεύοντας μέντα, δίκταμο, μαντζουράνα και ρίγανη, που χαρίζουν στους επισκέπτες μας το άρωμά τους, ιδιαίτερα την Άνοιξη».

Ένας κήπος, λοιπόν, στην καρδιά της Αθήνας, αντικριστά προς τον Εθνικό, «κομμάτι του ονομαστού παριλίσιου τοπίου με τη μακρά παράδοση εγκατεστημένου και καλλιεργούμενου πρασίνου, όπως τα ιερά άλση», καθώς έγραφε το 1964 ο γεωπόνος και επιμελητής τότε του Εθνικού Κήπου Ν. Ταμβάκης, σε μια σύντομη αναδρομή στην ιστορία του Κήπου του Προεδρικού Μεγάρου. Ένα ειδυλλιακό τοπίο στα ίδια χώματα που πλάγιασε ο Σωκράτης για να συζητήσει με τον Φαίδρο, επαινώντας το «σφόδρα ήδύ εὔπνουν τοῦ τόπου», «τὸ κομψότατον τῆς πόας», την «χαριεστάτην ὑπὸ τῆς πλατάνου πηγὴν». Ένας κήπος ανοιχτός στους πολίτες της Αθήνας, δύο βήματα από τον αρχαιολογικό χώρο του Λυκείου του Αριστοτέλη το οποίο συγκεφαλαίωνε όλες τις φιλοσοφικές και επιστημονικές αναζητήσεις του αρχαίου κόσμου· ένας τόπος φυσικής και πνευματικής κληρονομιάς, ένας τόπος ευδαίμονος βίου.

Γάτες ραβδωτές ή μονόχρωμες, μαυρόασπρες, γκρίζες και πυρόξανθες, λιγνές ή παχουλές μα πάντα ευλύγιστες, κομψές, νωχελικές, αποτελούν μόνιμους τροφίμους του κήπου του Μεγάρου. Ζώα που χρειάζονται φροντίδα και προσοχή ώστε να σιτιστούν, να μην ασθενήσουν και κυρίως να μη πολλαπλασιαστούν ανεξέλεγκτα, οι γάτες του Προεδρικού Μεγάρου θα έφταναν τις πεντακάσιες, αν δεν οργανωνόταν ένα πρόγραμμα στείρωσης με τη βοήθεια της ΜΚΟ «Οι εφτάψυχες - Nine Lives». Αυτό το ιδιαίτερα ενεργό δίκτυο εθελοντών, που εργάζονται συστηματικά με σκοπό τη μείωση του υπερπληθυσμού των αδέσποτων γάτων μέσα από προγράμματα στείρωσης-σύλληψης-επανατοποθέτησης, συνέβαλε ώστε να κρατηθεί σταθερός ο αριθμός τους. Σήμερα υπερβαίνουν τους είκοσι και περιφέρονται ανέμελα μεταξύ Ρηγίλλης, Ηρώδου του Αττικού και Ζαππείου, έχοντας πάντοτε ως σπίτι τους τον Κήπο.

Η μεγάλη αγάπη της Προέδρου για τα υπέροχα αυτά αιλουροειδή εκφράστηκε και με την υιοθεσία δύο γάτων, της Καλυψώς και του Οδυσσέα. Η πρώτη, γνήσια Καρπαθιά, δωρήθηκε στην Πρόεδρο από τη Φιλοζωική Δράση Καρπάθου. Ο δεύτερος, ασπρόμαυρος και πριγκηπικός, ήταν απλώς ένα αδέσποτο γατάκι του Κήπου.

Ο Κήπος του Μεγάρου ως συλλογικό αγαθό

Οι πρώτοι επισκέπτες του Κήπου, μεγάλοι και παιδιά, απολαμβάνουν ένα κομμάτι φύσης στην καρδιά της πολύθουσας Αθήνας.

Αντιμετωπίζοντας τον Κήπο του Προεδρικού Μεγάρου ως συλλογικό αγαθό, η Προεδρία της Δημοκρατίας προσφέρει στο ευρύ κοινό ένα ενεργό πεδίο αναψυχής, διαδραστικής σχέσης με το περιβάλλον, παρακολούθησης καλλιτεχνικών εκδηλώσεων και συμμετοχής σε πολιτιστικές και κοινωνικές δράσεις. Δεν είναι μόνο οι περίπατοι που απολαμβάνουν οι Αθηναίοι στις αλέες και τα μονοπάτια του Κήπου – συχνά με συνοδεία μουσικής, όπως στο εναρκτήριο άνοιγμα, όπου οι σπουδαστές του Ωδείου Αθηνών παρουσίασαν έργα Μπαχ, Μπελίνι κ.ά.–, ούτε η περιήγηση στην ανοιχτή γλυπτοθήκη που αναπτύσσεται στον χώρο, με έργα της Ναταλίας Μελά, του Γιώργου Ζογγολόπουλου, του Γιάννη Παππά, του Θόδωρου Παπαγιάννη και του Κώστα Βαρώτσου. Είναι και οι συχνές επισκέψεις παιδιών, που χαίρονται διπλά τη φύση, τα παιχνίδια, τις δραστηριότητες που φιλοξενούνται στον Κήπο.

Ανάμεσα στις πολλές, αξίζει να αναφερθούν ενδεικτικά οι επισκέψεις παιδιών από τα παιδικά χωριά SOS την Παγκόσμια Ημέρα του Παιδιού (20 Νοεμβρίου 2022), από την Παιδόπολη «Άγιος Ανδρέας» (23 Ιουνίου 2021), από το 54ο δημοτικό σχολείο της Αθήνας για μια πρώτη μύηση στις αρχές της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού μέσω της «Πλανόδιας Βιβλιοθήκης Μυρσίνη Ζορμπά» (20 Νοεμβρίου 2023), από τα Κέντρα Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων στο πλαίσιο της εκδήλωσης «Μουσικοί ορχήστρας για μια μέρα», όπου παρακολούθησαν μια ανοιχτή πρόβα της νεανικής ορχήστρας El Sistema σε μια γιορτή της μουσικής, της φιλίας, της συμπερίληψης και της συμμετοχής.

←---

Ο Κήπος του Προεδρικού Μεγάρου αποτελεί, εκτός από μια όαση στο κέντρο της Αθήνας, και μια υπαίθρια γλυπτοθήκη. Στη φωτογραφία, σε πρώτο πλάνο, το «Τοτέμ 1998-2000» του Θεόδωρου Παπαγιάννη και στο βάθος η σύνθεση της Ναταλίας Μελά «Τράγος, αίγα, νεογέννητη».

--->

«Η γλυπτική είναι λειτουργήμα, που ρόλος του είναι να μεσολαθεί μεταξύ του φυσικού και του μεταφυσικού κόσμου. Ήταν πάντα για τους θνητούς μέσο απαθανάτισης, τεκμήριο ότι έζησαν, και υπόσχεται πως η μνήμη τους θα παραμείνει», έχει πει ο γλύπτης και σπουδαίος δάσκαλος Γιάννης Παππάς. Το γλυπτό του «Η ξαπλωμένη», εκτίθεται στον Κήπο του Προεδρικού Μεγάρου.

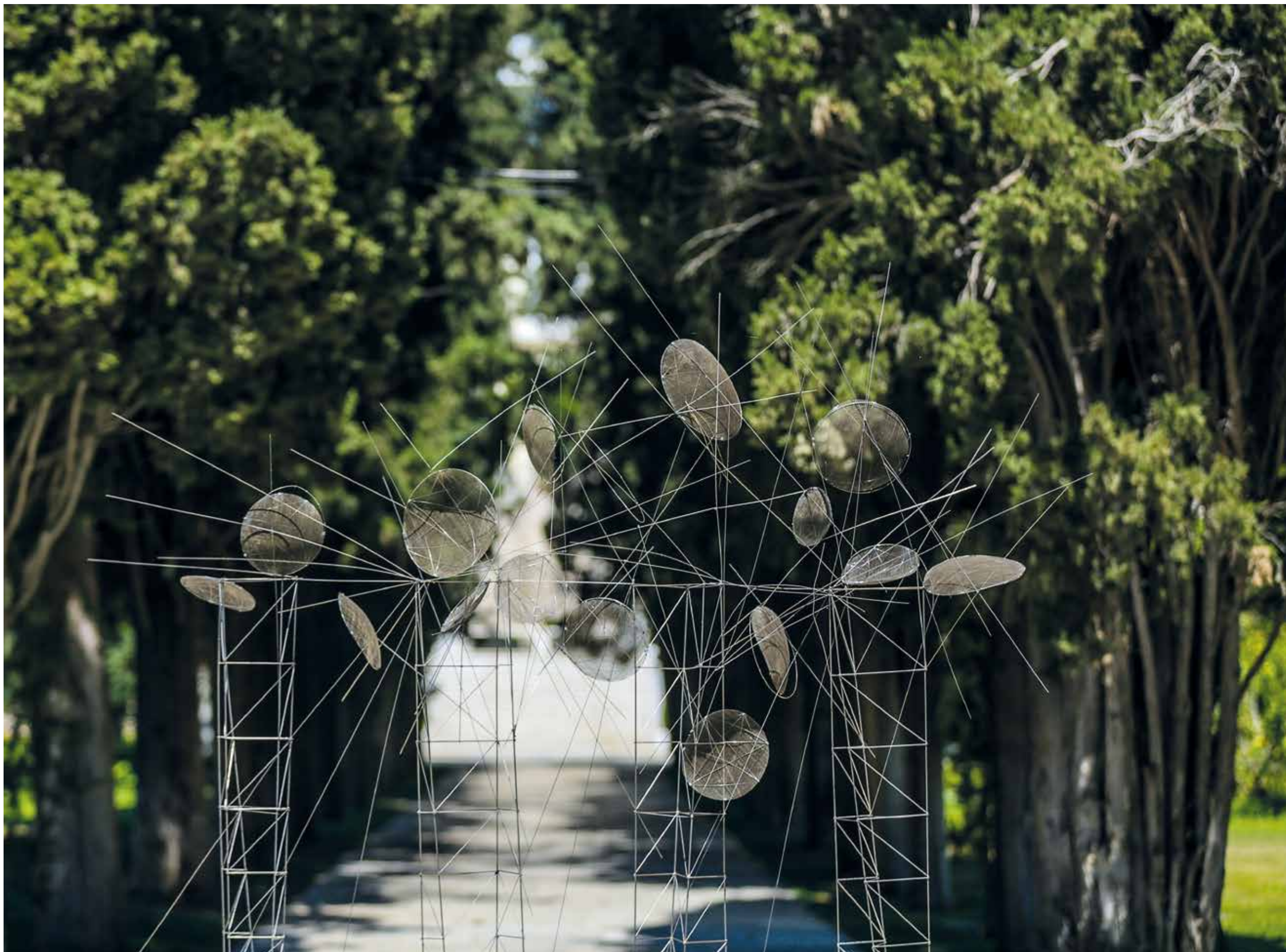

....>

Το έργο του Γιώργου Ζογγολόπουλου «Tel – Néant» («Προς το κενό/ άπειρο» ή «Αυτό το χάος») κατασκευασμένο από ανοξείδωτο χάλυβα το 1997 αποσκοπούσε να δώσει την εκδοχή του καλλιτέχνη για την ανθρώπινη επικοινωνία. Σήμερα βρίσκεται σε περίοπτη θέση στον Κήπο του Προεδρικού Μεγάρου, στην ευθεία του κεντρικού μαρμάρινου διαδρόμου που οδηγεί στο περίπτερο.

Επάνω, το έργο «Ατίτλο 1990» του Κώστα Βαρώτσου.

←...

Η σύνθεση της Ναταλίας Μελά σε όλη της την ανάπτυξη. Μια κανονική οικογένεια αιγοειδών, που πάνω στο χορτάρι μοιάζει να βρίσκεται στον φυσικό της χώρο.

Άνοιγμα Κήπου

Μετά από το μακρύ και πνιγηρό διάστημα της πανδημίας, ο Κήπος του Προεδρικού Μεγάρου ξανάνοιξε πανηγυρικά τον Οκτώβριο του 2022, πλημμυρίζοντας από οικογένειες, παιδιά, μοναχικούς περιπατητές. Η ηλιόλουστη μέρα, τα υπέροχα γλυπτά σπουδαίων Ελλήνων καλλιτεχνών, η μουσική που πρόσφεραν οι σπουδαστές του Ωδείου Αθηνών –η κλαρινετίστα Ευαγγελία Νικολούζου ερμήνευσε έργα Μπαχ και Μπελίνι, ο τσελίστας Αλέξανδρος Σιουπούλης έπαιξε Μπαχ, οι Αλεξάνδρα Πλέσσια, Αλίκη Σιούστη, Ζωή Δημοπούλου και Δημήτρης Κούντουρας, ως Φωνητικό Σύνολο του Κέντρου Παλαιάς Μουσικής του Ωδείου, τραγούδησαν σκοπούς του Μεσαίωνα και της Αναγέννησης– συνέτειναν στο να δημιουργηθεί μια ατμόσφαιρα ηρεμίας και ανάτασης σ’ αυτόν τον όμορφο Κήπο, στην καρδιά της Αθήνας, έναν Κήπο που δικαιωματικά ανήκει στους πολίτες.

Παγκόσμια Ημέρα Παιδιού

Διάσπαρτες στο ημερολογιακό έτος, οι «παγκόσμιες ημέρες» δεν είναι παρά ένα κέντρισμα, ένας νυγμός, μια υπενθύμιση: φέρνουν για λίγο στο προσκήνιο ένα σημαντικό θέμα, μια επέτειο, ένα γεγονός, για να ενημερώσουν και να ευαισθητοποιήσουν. Το ζήτημα, όμως, είναι να μη σβήσει το ενδιαφέρον με την εκπνοή τους. Να δώσουν το έναυσμα για μια διαρκή εγρήγορση και προσπάθεια. Κι έτσι, η Παγκόσμια Ημέρα του Παιδιού γιορτάστηκε στις 20.11.2022 στον Κήπο του Προεδρικού Μεγάρου με τη συμμετοχή παιδιών που έχουν στερηθεί την βιολογική τους οικογένεια, αλλά βρήκαν στα πρόσωπα των φροντιστών τους τον σεβασμό, την ασφάλεια, το ενεργό ενδιαφέρον για την εξέλιξή τους. Παιδιά από το παιδικό χωριό SOS της Βάρης, χόρτασαν παιχνίδι στο γρασίδι, σ' ένα περιβάλλον προστατευτικό και ενθαρρυντικό, μοιράστηκαν στιγμές ξεγνοιασιάς και χαράς με άλλα παιδιά κι ένιωσαν πως η υπόσχεση για ένα πιο φωτεινό μέλλον μπορεί να γίνει πραγματικότητα.

Πλανόδια Βιβλιοθήκη

Μπορεί όλες οι μέρες του χρόνου ν' ανήκουν στο παιδί, όμως η 20η Νοεμβρίου παραμένει μια από τις πιο σημαντικές, αφού τότε ακριβώς, το 1989, ο ΟΗΕ υιοθέτησε τη Σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού, που θέτει τα πρότυπα για την ευημερία των παιδιών σε κάθε στάδιο της ανάπτυξής τους. Μ' αυτή την αφορμή, στις 20.11.2023, το Προεδρικό Μέγαρο άνοιξε τις πύλες του στην Πλανόδια Βιβλιοθήκη «Μυρσίνη Ζορμπά» και σε μικρούς μαθητές, παιδιά Ελλήνων και παιδιά μεταναστών, φιλοξενώντας τους σ' έναν Κήπο σχεδόν ανοιξιάτικο, παρά το προχωρημένο φθινόπωρο. Τα παιδιά άπλωσαν πάνω στο γρασίδι έναν μεγάλο, αυτοσχέδιο χάρτη μιας φανταστικής Πόλης των Δικαιωμάτων και πάνω εκεί εντόπισαν το καθένα τους ένα δικαίωμα που θεωρούν σημαντικό, κι ύστερα το απεικόνισαν με ζωγραφιές ή με κολλάζ. Δικαίωμα σ' ένα καθαρό και όμορφο φυσικό περιβάλλον, δικαίωμα στο παιχνίδι, δικαίωμα στην ασφάλεια, δικαίωμα στη γνώση. Με βασικό εργαλείο το βιβλίο «Έχω δικαίωμα; Έχω δικαίωμα!», μέσα από το παιχνίδι και τον διάλογο, τα παιδιά έφτασαν στην ουσία των δικαιωμάτων τους και στη σημασία της διεκδίκησής τους. Και φυσικά, μετά το πέρας της δράσης, είχαν απόλυτο δικαίωμα στις πορτοκαλάδες και τα κουλουράκια που προσφέρθηκαν αφειδώς!

Μουσικοί για μια μέρα

Δεκαέξι ανήλικα παιδιά , δεκατρία κορίτσια και τρία αγόρια, από δώδεκα ως δέκα επτά ετών, που διαμένουν σε Κέντρα Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων, παρακολούθησαν στον Κήπο του Προεδρικού Μεγάρου στις 5.11.2023 μια ανοιχτή πρόβα της νεανικής ορχήστρας El Sistema – μια πρωτόγνωρη εμπειρία για τα περισσότερα. Αφού μυήθηκαν στη λειτουργία της ορχήστρας από τους συνομηλίκους τους μουσικούς της El Sistema, όπως και από τη νεαρή μαέστρο Κυριακή Κουντούρη και τον παιδαγωγικό σύμβουλο της ορχήστρας Παναγιώτη Τσιρίδη, πήραν στα χέρια τους τα όργανα και μετείχαν και αυτά στο τελευταίο κομμάτι της συναυλίας, την «Ωδή στη Χαρά». Αναμεμειγμένα με τους τριάντα επτά νεαρούς μουσικούς της Ορχήστρας, μαντεύοντας τις ομάδες των οργάνων που έπαιζαν, παίζοντας κι εκείνα με ανοιχτές χορδές, διευθύνοντας, βίωσαν έντονα την ενεργό συμμετοχή, τη χαρά της συμπερίληψης, αλλά κυρίως τη σαγήνη που ασκεί η μουσική, αυτή η παγκόσμια, χωρίς σύνορα, γλώσσα.

«Η εμπειρία μου να πηγαίνω στο Προεδρικό Μέγαρο για πρώτη φορά ήταν πραγματικά μοναδική. Όταν μπήκα στο χώρο, ένιωσα μια ανάμεικτη αίσθηση ενθουσιασμού και νευρικότητας. Το να παίζω μπροστά στην Πρόεδρο ήταν μια στιγμή που δεν θα ξεχάσω ποτέ. Ήταν σαν να βρισκόμουν σε ένα όνειρο, με τα φώτα στραμμένα πάνω μου και την προσοχή όλων να είναι επικεντρωμένη στη μουσική που έπαιζα. Αυτό που μου άρεσε περισσότερο ήταν η ευκαιρία να μάθω μουσική σε άλλα παιδιά. Η συνεργασία και η ανταλλαγή ιδεών με τους φίλους μου ήταν εμπνευσμένη. Μάθαμε ο ένας από τον άλλο και δημιουργήσαμε όμορφες μελωδίες μαζί. Αυτή η εμπειρία όχι μόνο ενίσχυσε τις μουσικές μου ικανότητες, αλλά και τις φιλίες μου, κάνοντάς με να νιώθω μέρος μιας μεγαλύτερης κοινότητας».

Πέτρος Τ., 16 ετών,
νεαρός μουσικός
από τη Μολδαβία

Δεξίωση Αποκατάστασης Δημοκρατίας

Η καθιερωμένη δεξίωση που γίνεται κάθε 24η Ιουλίου, την επέτειο της αποκατάστασης της δημοκρατίας, παρουσιάζει, τα τελευταία χρόνια, διευρυμένη λίστα προσκεκλημένων, έντονη εκπροσώπηση της Κοινωνίας των Πολιτών και φορέων με ιδιαίτερη κοινωνική δράση και προσφορά.

Επιστήμονες που αναπτύσσουν πρωτοπόρες τεχνολογίες στους τομείς του περιβάλλοντος, της υγείας, της γενετικής, επαγγελματίες από τον παραγωγικό τομέα της οικονομίας, οινοποιοί, βιοτέχνες, αγρότες, δάσκαλοι και εκπρόσωποι της τοπικής αυτοδιοίκησης από την ενδοχώρα και τα ακριτικά μας νησιά, πρόσφυγες και μετανάστες αρμονικά ενσωματωμένοι στην ελληνική κοινωνία, φυσιογνωμίες των γραμμάτων και του πολιτισμού συναντιούνται στον Κήπο του Προεδρικού Μεγάρου στη μεγάλη γιορτή της δημοκρατίας.

Στη δεξίωση της 24ης Ιουλίου 2022, συγκινητικές παρουσίες ήταν ο Κουρός Μουρμochaμαντί Μπαϊγκί, ο νεαρός πρόσφυγας από το Ιράν που αρίστευσε στις Πανελλήνιες εξετάσεις, ο αριστούχος μαθητής από τη Γουϊνέα Σαϊντού Καμαρά, Έλληνες μαθητές με εξαιρετικές επιδόσεις, αλλά και συμπολίτες μας που δοκιμάστηκαν από τις φυσικές καταστροφές τα τελευταία χρόνια, εκπρόσωποι γυναικείων οργανώσεων, δομών κοινωνικής πρόνοιας, θυμάτων βίας και προστασίας ανηλίκων, εθελοντές αιμοδότες, νέοι άνθρωποι που δραστηριοποιούνται στην προστασία του περιβάλλοντος: στα πρόσωπά τους ζωντανεύει μια Ελλάδα εξωστρεφής και δημιουργική, με πνεύμα ελευθερίας και αλληλεγγύης.

Η μπάντα του Πολεμικού Ναυτικού, αποτελούμενη από εξαιρετικούς μουσικούς, συνοδεύει συχνά τις εκδηλώσεις του Προεδρικού Μεγάρου. Κορυφαία στιγμή των κοντσέρτων της είναι η παρουσία των τριών τενόρων, οι οποίοι συναρπάζουν με τις ερμηνείες τους μέσα από ένα ευρύτατο ρεπερτόριο που εκκινεί από άριες και αριέτες και φτάνει ως το δημοτικό και το λαϊκό μας τραγούδι. Η πρώτη φορά που τραγούδησαν στο Προεδρικό Μέγαρο ήταν στο επίσημο δείπνο για τον εορτασμό των 200 χρόνων από την Ελληνική Επανάσταση.

«Η πρώτη φορά που τραγουδήσαμε στο Προεδρικό Μέγαρο ήταν μια πολύ έντονη και ξεχωριστή εμπειρία. 2021 και 200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση, κορωνοϊός σε έξαρση και οι τρεις τενόροι του ΠΝ να προβάrouμε το ούτε ένα λεπτό μουσικής, ξανά και ξανά για να πετύχουμε τίποτα λιγότερο από το τέλειο. Ο εθνικός μας Ύμνος, χωρίς συνοδεία οργάνων, μονάχα με τις φωνές μας, μπροστά στα μάτια όλης της Ευρώπης. Η ευθύνη μεγάλη, η συγκίνηση τρομερή και τα συναισθήματα όταν μπήκαμε στη σάλα με τους αρχηγούς τόσων κρατών να εκπροσωπήσουμε μουσικά το Ναυτικό μας, τις ένοπλες δυνάμεις αλλά και ουσιαστικά την Ελλάδα, ήταν δέος, ενθουσιασμός και χαρά γι' αυτή την όμορφη συγκυρία. Επίσης, πληρότητα και αγαλλίαση όταν οι κόποι μας έφεραν το επιθυμητό αποτέλεσμα. Συναισθήματα που θα μας συνοδεύουν μια ζωή».

Θεόδωρος Μπιράκος, ανθυποπλοίαρχος
Ανδρέας Καραούλης, δίοπος
Εμμανουήλ Κοκκώνης, δίοπος

50 χρόνια Δημοκρατίας 1974-2024

Στις 21 Ιουλίου 2024, με αφορμή την επέτειο των 50 χρόνων από την αποκατάσταση της Δημοκρατίας, ο Κήπος του Προεδρικού Μεγάρου παρέμεινε ανοιχτός για το κοινό από το πρωί έως τις 10 το βράδυ. Πλήθη συνέρρευσαν στον Κήπο και παρακολούθησαν με συγκίνηση και ενθουσιασμό τη μεγάλη γιορτή της Δημοκρατίας.

Στις 11 το πρωί έγιναν τα εγκαίνια της έκθεσης πολιτικής γελοιογραφίας από τον πρώτο χρόνο της Μεταπολίτευσης (Ιούλιος 1974-Αύγουστος 1975) με την παράθεση σκίτσων εξήντα σπουδαίων γελοιογράφων μας, οι οποίοι, οπλισμένοι με το πενάκι τους, σχολίαζαν με τόλμη, καυστικότητα και χιούμορ την πολιτική επικαιρότητα εκείνων των κρίσιμων ημερών. Το μεσημέρι, η Φιλαρμονική Ορχήστρα του Δήμου Αθηναίων και η χορωδία MUSICA του Μεγάρου Μουσικής ερμήνευσαν έργα Μάνου Χατζιδάκι, Σταύρου Ξαρχάκου και Διονύση Σαββόπουλου, ενώ το βράδυ η Camerata Junior – Ορχήστρα Νέων των Φίλων της Μουσικής, το Κουαρτέτο Εγχόρδων του Ωδείου Αθηνών και οι μπάντες των Ενόπλων Δυνάμεων, ερμήνευσαν έργα Ελλήνων συνθετών (Μίκη Θεοδωράκη, Μάνου Χατζιδάκι, Γιάννη Μαρκόπουλου, Μίμη Πλέσσα, Διονύση Σαββόπουλου, Σταύρου Ξαρχάκου, Μάριου Τόκα κ.ά.), τα οποία την περίοδο της χούντας εξέφρασαν την εναντίωση στο δικτατορικό καθεστώς και έγιναν σύμβολα ελεύθερης έκφρασης και ψυχικής ανάτασης στη Μεταπολίτευση.

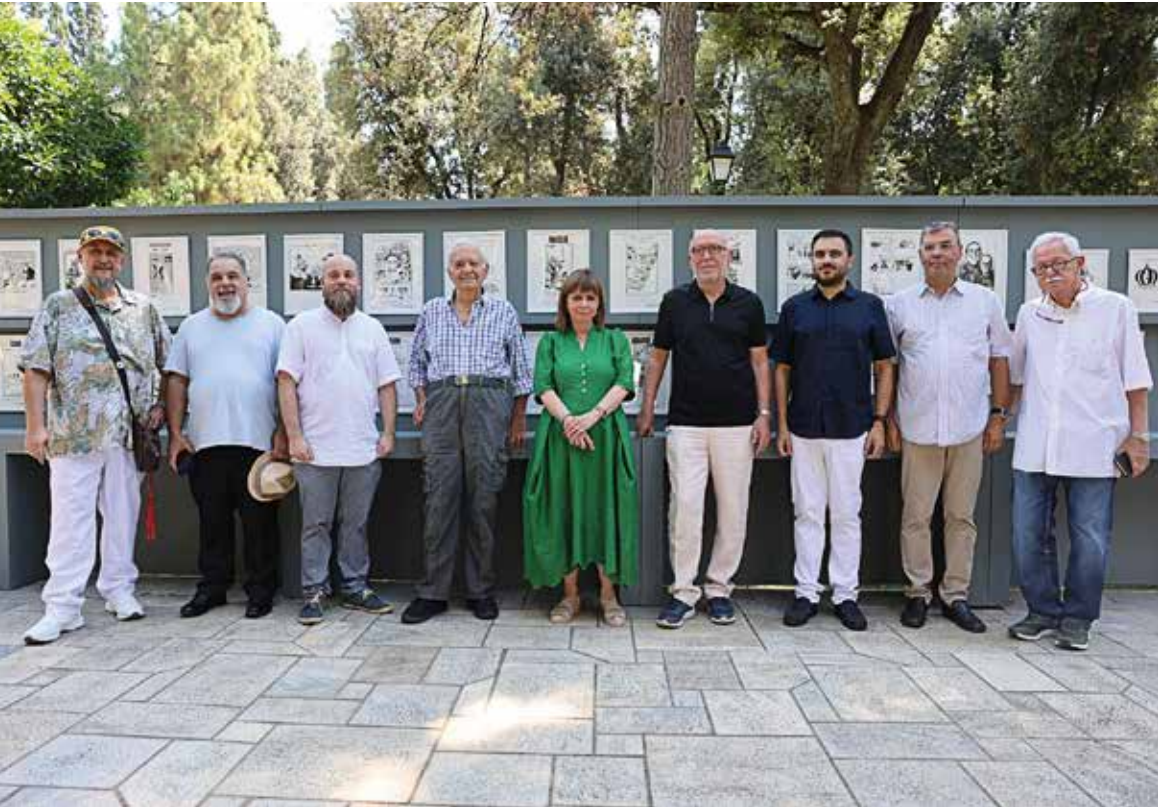

←...

Μια ξεχωριστή έκθεση φιλοξενήθηκε στον Κήπο του Προεδρικού Μεγάρου με αφορμή τη συμπλήρωση 50 χρόνων από την αποκατάσταση της Δημοκρατίας. Τα εξήντα έργα γνωστών γελοιογράφων μας που αποτύπωσαν με το πένακι τους στις εφημερίδες της εποχής τον πρώτο χρόνο της Μεταπολίτευσης, από τον Ιούλιο του 1974 έως και τον Αύγουστο του 1975, δεν έφεραν απλώς στα χείλη των επισκεπτών το χαμόγελο αλλά και έδωσαν, με τον τρόπο τους, ένα μάθημα ιστορίας.

...→

Η Πρόεδρος Κατερίνα Σακελλαροπούλου φωτογραφίζεται μπροστά στις ιστορικές γελοιογραφίες, πλαισιωμένη από μέλη της Λέσχης Ελλήνων Γελοιογράφων.

Παγκόσμια Ημέρα Πρόληψης του Καρκίνου του Μαστού

Πρόληψη, έγκαιρη διάγνωση, εμπιστοσύνη στην επιστήμη. Έτσι παύει ν’ αποτελεί ο καρκίνος του μαστού φόβητρο για τις γυναίκες κι έτσι ηττάται. Με αφορμή την παγκόσμια ημέρα πρόληψης του καρκίνου του μαστού, στις 24.10.2023 φιλοξενήθηκε στον Κήπο του Προεδρικού Μεγάρου η Κινητή Μονάδα Μαστογράφου της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας (ΕΑΕ), προσφέροντας δωρεάν προληπτικό έλεγχο μαστού στις εξήντα τέσσερις Αθηναίες που έσπευσαν να ανταποκριθούν στο κάλεσμα της Προεδρίας. Δίνοντας το σήμα για συνεχή εγρήγορση στις γυναίκες και θυμίζοντας ότι έχουν αρωγό τους τις κινητές μονάδες μαστογράφου της ΕΑΕ που φτάνουν και στις πλέον μακρινές γωνίες του τόπου μας, για να προσφέρουν δωρεάν έλεγχο σ’ όσες γυναίκες λόγω γεωγραφικών, οικονομικών, πολιτιστικών συνθηκών, λόγω αμέλειας ή και φόβου, δεν φροντίζουν την υγεία του στήθους τους.

«Τον προηγούμενο Οκτώβριο συμμετείχα με ενθουσιασμό στην πρωτοβουλία της Προεδρίας της Δημοκρατίας να αναδείξει τα οφέλη πρόληψης και αντιμετώπισης του καρκίνου του μαστού. Δόθηκε η ευκαιρία σε πολλές γυναίκες που αμελούσαν η έλεγαν "θα" να κάνουν μαστογραφία στον Κήπο του Προεδρικού Μεγάρου από ένα κλιμάκιο έμπειρων γιατρών και νοσηλευτών. Πρέπει όλες να προσέχουμε τον εαυτό μας και να μην παραμελούμε την υγεία μας. Μόνο έτσι θα μπορέσουμε να είμαστε δυνατές, υποστηρικτικές για τους δικούς μας ανθρώπους και χρήσιμες για την κοινωνία».

Μάγια Σολωμού
Διπλωματικό γραφείο Προεδρίας

Παγκόσμια Ημέρα Εθελοντή Αιμοδότη

Κάθε χρόνο, την Παγκόσμια Ημέρα Εθελοντή Αιμοδότη στις 14 Ιουνίου, στον Κήπο του Προεδρικού Μεγάρου διοργανώνεται με την αρωγή του Εθνικού Κέντρου Αιμοδοσίας εθελοντική αιμοδοσία. Το προσωπικό της Προεδρίας, μέλη της Προεδρικής φρουράς, πολίτες εθελοντές αιμοδότες προβαίνουν σε ετήσια βάση σ' αυτή την ύψιστη πράξη αλtruισμού και αλληλεγγύης προς τους ευάλωτους συνανθρώπους μας. Προσφέροντας το αίμα τους, αυτόν τον φορέα ζωής που ούτε παράγεται, ούτε αντικαθίσταται, αλλά μόνο χαρίζεται, οι εθελοντές αιμοδότες επιτελούν μια πράξη ανθρωπιστικού πολιτισμού, μια πράξη αγάπης.

Ευρωπαϊκή Ημέρα Μουσικής

Καθιερωμένη το 1982 με πρωτοβουλία του Γάλλου υπουργού πολιτισμού Jacques Lang, η Ημέρα Μουσικής εξαπλώθηκε πολύ γρήγορα έξω από τα γαλλικά σύνορα και έγινε ένα ευρωπαϊκό γεγονός που διεξάγεται σε 22 χώρες της Ευρώπης. Με την ευκαιρία αυτής της γιορτής, που προάγει την έννοια της μουσικής ως βασικού πολιτιστικού αγαθού και προωθεί τη ζωντανή μουσική, τους ερασιτέχνες και επαγγελματίες μουσικούς και όλα τα μουσικά είδη, το Προεδρικό Μέγαρο άνοιξε τον Κήπο του ώστε οι πολίτες της Αθήνας να παρακολουθήσουν επί το έργον μικρούς, εκκολαπτόμενους σολίστες. Το πρόγραμμα «Η Ελλάδα τραγουδάει» παρουσιάστηκε στις 21.6.24 από την Παιδική Νεανική Συμφωνική Ορχήστρα της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών υπό την διεύθυνση της Νίνας Πατρικίδου, και την Παιδική Νεανική Χορωδία «Καλλιτεχνήματα» υπό τη διεύθυνση της Μαρίας Μιχαλοπούλου, ενώ η Μάγδα Μαυρογιάννη επιμελήθηκε τα κείμενα και τη σκηνική παρουσία των δεκάδων υπέροχων παιδιών.

2ο Φεστιβάλ Λατρευτικής Μουσικής

Τον Απρίλιο του 2024, οι σολίστ Μυρτώ Μποκολίνη και Νικόλας Καραγκιαούρης, η Παιδική Χορωδία Εθνικής Λυρικής Σκηνής και μαθητές και μαθήτριες από το Ουκρανικό σχολείο Αθήνας, ερμήνευσαν στον Κήπο του Προεδρικού Μεγάρου, στο πλαίσιο του 2ου Φεστιβάλ Λατρευτικής Μουσικής, το μεταμοντέρνο ορατόριο με στοιχεία όπερας «Η ουράνια πολιτεία», σε σύνθεση της Λένας Πλάτωνος, μουσική διεύθυνση του Μιχάλη Παπαπέτρου και σκηνοθεσία του Βαγγέλη Κοσμίδη.

Ένας κήπος ανοιχτός
στην τέχνη και την κοινωνία

«Κάνοντας πράξη τη σπουδαία πρωτοβουλία της να ανοίξει τον θεσμό της Προεδρίας στην κοινωνία, η Πρόεδρος της Δημοκρατίας Κατερίνα Σακελλαροπούλου αποδέχτηκε με ενθουσιασμό την πρότασή μας να παρουσιάσουμε το νέο έργο της Λένας Πλάτωνος "Η ουράνια πολιτεία" στον Κήπο του Προεδρικού Μεγάρου. Και παρά το γεγονός ότι το Φεστιβάλ Λατρευτικής Μουσικής ήταν στη δεύτερη μόλις διοργάνωσή του, η Πρόεδρος περιέβαλε με εμπιστοσύνη την ιδέα μας να κάνουμε την εναρκτήρια εκδήλωση στον εμβληματικό αυτό χώρο, με ένα έργο υψηλής συγκίνησης, βαθιά αντιπολεμικό, με τη συμμετοχή της Παιδικής Χορωδίας της Εθνικής Λυρικής Σκηνής, καθώς και μαθητών του Ουκρανικού Σχολείου της Αθήνας. Η επιθυμία της Προεδρίας της Δημοκρατίας να ανοίξει στην κοινωνία και τους πολίτες το εμβληματικό αυτό τοπόσημο και η ανάγκη της Εθνικής Λυρικής Σκηνής να συναντήσει το κοινό της σε χώρους απρόσμενους μέσα στην πόλη, με όχημα τη λατρευτική μουσική, προσέφεραν στο κοινό μια μοναδική καταναυτική εμπειρία, χάρη στη γενναιοδωρία, το ανοιχτό πνεύμα και τη βαθιά δημοκρατική αντίληψη της Προέδρου μας, κυρίας Σακελλαροπούλου. Εκ μέρους του πολυπληθούς κοινού που το αγκάλιασε και της Εθνικής Λυρικής Σκηνής, την ευχαριστώ θερμά από καρδιάς».

Γιώργος Κουμεντάκης
Συνθέτης, Καλλιτεχνικός Διευθυντής
Εθνικής Λυρικής Σκηνής

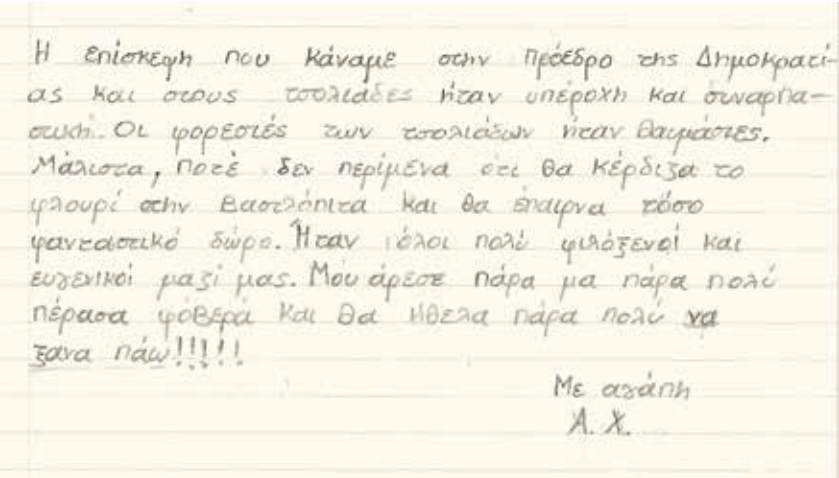
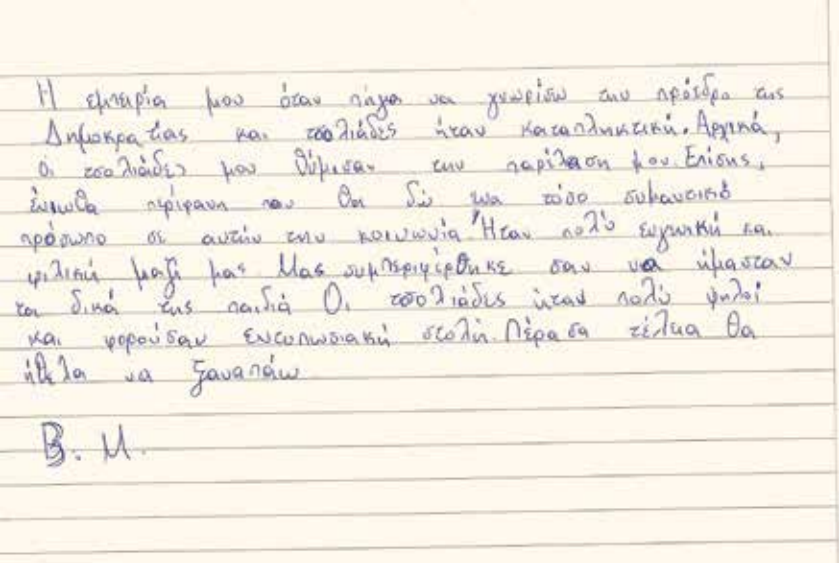
Χριστουγεννιάτικες μελωδίες από τη Μπάντα του Πολεμικού Ναυτικού

Εκατόν σαράντα πέντε χρόνια μουσικής παρουσίας συμπλήρωσε το 2024 η Μουσική του Πολεμικού Ναυτικού, ξεκινώντας από τον Απρίλιο του 1879, όταν στο πολεμικό πλοίο «Ελλάς» συγκροτήθηκε μπάντα, αποτελούμενη από τριάντα πέντε μουσικούς. Έκτοτε, οι πυκνές εμφανίσεις της στην Ελλάδα και σε όλο τον κόσμο εντυπωσιάζουν με το υψηλό καλλιτεχνικό τους επίπεδο, καθώς η Μπάντα του Πολεμικού Ναυτικού καλύπτει καθ' αρμοδιότητα τις απαιτήσεις συμμετοχής σε επίσημες τελετές όπως και σε εθιμοτυπικές, πολιτιστικές και ψυχαγωγικές εκδηλώσεις. Στη φωτογραφία, η Μπάντα λίγο πριν παρουσιάσει γνωστές μελωδίες στο πλαίσιο της χριστουγεννιάτικης γιορτής στο Προεδρικό Μέγαρο στις 24 Δεκεμβρίου 2023.

Πρωτοχρονιά 2024, με παιδιά από τα Χωριά SOS

Δεκαπέντε παιδιά από τα παιδικά χωριά SOS, παιδιά που στερούνται τις γιορτινές μέρες τη ζεστασιά της οικογένειας, επισκέφθηκαν την Πρωτοχρονιά του 2024 το Προεδρικό Μέγαρο και περπάτησαν μαζί με την Πρόεδρο της Δημοκρατίας ως την Προεδρική Φρουρά όπου και έκοψαν την βασιλόπιτα. Λαμπερά πρόσωπα, χαρούμενα χαμόγελα, βλέμματα γεμάτα περιέργεια φώτισαν τη στιγμή, φανερώνοντας πόσο όμορφα ανθίζουν τα παιδιά, όλα τα παιδιά, όταν περιβάλλονται από ενδιαφέρον, σεβασμό και αγάπη. Η παρουσία τους μετέτρεψε την κοπή της πίτας σε γιορτή και την ανατολή της καινούργιας χρονιάς σ’ ένα ευοίωνο ξεκίνημα αισιοδοξίας και ελπίδας..

Κείμενα που έγραψαν
δύο από τα παιδιά τα οποία
βρέθηκαν κοντά στην Πρόεδρο
της Δημοκρατίας
την Πρωτοχρονιά του 2024,
η Χριστίνα Α., 12 ετών
και η Βεμπρονία Μ., 13 ετών.

Χριστούγεννα με μαθητές

Η καθιερωμένη συνάντηση της Προέδρου της Δημοκρατίας με παιδιά που έρχονται να στολίσουν το χριστουγεννιάτικο έλατο του Προεδρικού Μεγάρου, φέρνει χαμόγελα στα πρόσωπα όλων. Τα παιδιά κρεμάνε τα στολίδια στα κλαδιά, η Πρόεδρος μοιράζει τα δώρα τους, κι εκείνα της αφιερώνουν μια τεράστια κάρτα με τις ευχές τους για την καινούργια χρονιά. Η επαφή με την Πρόεδρο και η εξοικείωση των παιδιών με τον θεσμό, ένα πρώτο βήμα για τη συνειδητοποίηση της ιδιότητας του πολίτη.

Στην κουζίνα του Προεδρικού Μεγάρου

Κορυφαία στιγμή της κοινωνικής ζωής, απόλαυση από τις πλέον θεμελιώδεις, το φαγητό ενώνει τα πρόσωπα γύρω από το τραπέζι, πυροδοτεί τις ιστορίες, τα συναισθήματα, τις αναμνήσεις τους, παρηγορεί και ευφραίνει. Αν έχει μian ιδιαιτερότητα, ένα χαρακτηριστικό που το μετατρέπει από βασικό ένστικτο σε «ηθικό παράγοντα», όπως θα σημείωνε το 1922 ο Τζόζεφ Κόνραντ, είναι ότι ξεπερνώντας τον πρακτικό διατροφικό ρόλο του, συντηρεί και το πνεύμα. Τρώγοντας μαζί με τους άλλους, απολαμβάνοντας την συντροφικότητα της ομοτράπεζης χαράς, κουβεντιάζοντας (αφού καθώς έγραψε ο Ριβρόλ, το στομάχι είναι το χώμα όπου ευδοκιμούν οι σκέψεις) ίσως να μη γίνεσαι καλύτερος, γίνεσαι όμως πληρέστερος.

Στις τραπεζαρίες του Προεδρικού Μεγάρου, τα γεύματα και τα δείπνα είναι κατά κύριο λόγο επίσημα, με ό,τι αυτό συνεπάγεται ως προς την εθιμοτυπία και την τήρηση του πρωτοκόλλου των σύγχρονων ηγεσιών. Στα δείπνα προς τιμήν Προέδρων, Κυβερνητών, Ιεραρχών και Βασιλέων που συνήθως φιλοξενούνται στη μεγάλη αίθουσα δεξιώσεων του Μεγάρου, η τέχνη του τραπέζιου εκδηλώνεται στον στολισμό με εποχιακά λουλούδια, στα κλασικά σερβίτσια, στον συμβολισμό τον οποίο εκπέμπει κάποια διακριτική, διακοσμητική πινακίδα. Αυτό όμως που έχει τη μεγαλύτερη σημασία, αυτό που συνιστά την φιλοσοφία η οποία διέπει την επιλογή και τη σύνθεση των εδεσμάτων είναι η σύνδεσή τους με την ελληνική γη, τα παραδοσιακά μας προϊόντα, τις διατροφικές συνήθειες του τόπου μας.

←

Ο σεφ Μανώλης Παπουτσάκης και οι βοηθοί του επί το έργον στην κουζίνα του Προεδρικού Μεγάρου, προετοιμάζοντας τα εδέσματα για το επίσημο δείπνο προς τιμήν του Γερμανού Προέδρου Δημοκρατίας Frank-Walter Steinmeier.

Το αργυροφυλάκιο του Προεδρικού Μεγάρου κατασκευάστηκε σχεδόν ταυτόχρονα με την ανέγερση του Ανακτόρου του Διαδόχου στα τέλη του 19ου αιώνα. Μερικά ερμάρια, μάλιστα, φέρουν το μονόγραμμα του Κωνσταντίνου και της Σοφίας που ανήλθαν στον θρόνο το 1913. Σήμερα, στο αργυροφυλάκιο φυλάσσονται τα ασημικά και οι πορσελάνες στα οποία σερβίρονται τα επίσημα δείπνα της Προεδρίας της Δημοκρατίας.

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας, θέλοντας να αναδείξει την ελληνική γαστρονομία και οινοποιία, έναν τομέα στον οποίο η χώρα μας έχει να επιδείξει πραγματικούς καλλιτέχνες της μαγειρικής και της ζαχαροπλαστικής και εξαιρετικά δυναμικούς και τολμηρούς οινοποιούς, αποφάσισε να εμπιστευτεί τα μενού των επίσημων δείπνων σε μια σειρά από Έλληνες σεφ που μαγειρεύουν δημιουργικά αλλά με σεβασμό στην παράδοση. Και όπως χαρακτηριστικά λέει ο Αλέξανδρος Παπανδρέου που μαγείρεψε στο δείπνο προς τιμήν του Προέδρου της Αραβικής Δημοκρατίας της Αιγύπτου Abdel Fattah Al-Sisi, η εμπειρία αυτή του επέτρεψε να κατανοήσει καλύτερα πόσο σημαντικό ρόλο μπορεί να παίξει η γαστρονομία στη διεθνή διπλωματία.

«Η μαγειρική ικανότης, ή ιδιοφυία, ἄς εἰπῶμεν, εἶναι ἔμφυτος ὅπως κάθε ἄλλη. Ὁ καλὸς μάγειρος πρῶτα γεννᾶται καὶ ἔπειτα γίνεται. Καὶ ἐὰν δὲν ἐγεννήθη, ἴσως εἶναι ἀδύνατον νὰ γίνη», ἔγραφε ὁ Γρηγόριος Ξενόπουλος στὸν πρόλογο τῆς πρώτης ἐκδόσεως τοῦ περιλάλητου μαγειρικοῦ οδηγοῦ τοῦ Τσελεμεντέ. Ἐνας σχεδὸν αἰώνας ἔχει περάσει ἀπὸ τότε, πολλὰ ἄλλαξαν στὴν σχέση τῶν Ελλήνων με τὸ φαγητό, παραμένει ὡστόσο ἀδιαμφισβήτητο ὅτι οἱ ἀγνές πρώτες ὕλες ποὺ δίνει ὁ τόπος μας αποτελοῦν ἐγγύηση νοστιμιάς, ἐνῶ ἡ ευρηματικότητα τῶν νέων μαγείρων μας προσδίδει στὶς οἰκείες γεύσεις ἐκεῖνες τὶς νότες ποὺ καθιστοῦν τὴν ἀπόλαυση τοῦ φαγητοῦ αἰσθητικὴ ἐμπειρία.

Ἡ κουζίνα, ὡστόσο, τοῦ Προεδρικοῦ Μεγάρου δὲν προορίζεται μόνον γιὰ ἐπίσημα γεύματα. Ὁ ἀρχιμάγειρας τῆς Προεδρίας τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας Βασίλης Μπέκας, ἐπαγγελματίας με πολὺ μεγάλη πείρα, ἐνθερμος υποστηρικτὴς «τῶν ἐλληνικῶν γεύσεων καὶ ονομασιῶν», μάστορας τῆς νοστιμιάς ἀκόμα καὶ στὰ πιο ἀπλά πιάτα, ἔχει μαγειρέψει πολλὰς φορὲς γιὰ ἀπόρους καὶ ἀστέγους, στὸ πλαίσιο τῆς πρωτοβουλίας τῆς Προεδρίας τῆς Δημοκρατίας γιὰ διανομὴ γευμάτων στὴ Θεσσαλονίκη, στὸ λιμάνι τοῦ Πειραιᾶ, στὴν περιοχή τοῦ Θησείου, ἀλλὰ καὶ σὲ δύο ἀνοιχτὰ Κέντρα Ἡμέρας Ἀστέγων τῆς PRAKSIS καὶ στὸ Υἱνωτήριο Ἀστέγων τῶν Γιατρῶν τοῦ Κόσμου τοῦ Δήμου Ἀθηναίων. Μία ἀπὸ τὶς πιο ὀμορφες στιγμὲς ἦταν τὸ γεῦμα ποὺ παρέθεσε ἡ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας σὲ ἀστέγους καὶ πρῶην ἀστέγους ποὺ βρίσκονται σὲ προγράμματα στέγασης, σὲ πωλητὲς τοῦ περιοδικοῦ «Σχεδιά» καὶ σὲ άτομα ποὺ ἔχουν στηρίξει ἀπορους συνανθρώπους μας. Στὸ μακρὺ τραπέζι τῆς τραπεζαρίας τοῦ δευτέρου ορόφου, κάτω ἀπὸ τοὺς πίνακες τοῦ Γουναρόπουλου, τοῦ Στέρη, τοῦ Ἰακωβίδη, τοῦ Θεόδωρου Στάμου, ἡ ἀλληλεγγύη ἐκδηλώθηκε στὴν πλέον ευφρόσυνη καὶ μοιρασμένη ἐκφρασὴ τῆς: τὸ κοινὸ φαγητό, συνοδευμένο ἀπὸ ἓνα γλυκόπιτο, ἐλληνικὸ κρασί.

Ὁ ἀρχιμάγειρας τῆς Προεδρίας τῆς Δημοκρατίας Βασίλης Μπέκας, στὴν ἀνακαινισμένη κουζίνα τοῦ Προεδρικοῦ Μεγάρου. Ἐχει μαγειρέψει πολλὰς φορὲς γιὰ ἀπόρους καὶ ἀστέγους, στὸ πλαίσιο στοχευμένων πρωτοβουλιῶν τῆς Προεδρίας υπὲρ τῶν ευάλωτων συμπολιτῶν μας.

....>

Ἐνα ἀξέχαστο μεσημέρι στὴν τραπεζαρία τοῦ Προεδρικοῦ Μεγάρου γιὰ τοὺς ἀστέγους καὶ πρῶην ἀστέγους ποὺ βρίσκονται σὲ προγράμματα στέγασης, κάποιους πωλητὲς τοῦ περιοδικοῦ «Σχεδιά», ἀλλὰ καὶ πολῖτες ποὺ στηρίζουν με ποικίλους τρόπους τοὺς ἀπορους συνανθρώπους μας.

→

Πυρετός δημιουργίας στην κουζίνα του Προεδρικού Μεγάρου. Οι μάγειρες φροντίζουν την γεύση αλλά και την αισθητική των πιάτων και η Πρόεδρος παρακολουθεί.

Μια πλειάδα σεφ στο Προεδρικό Μέγαρο

Δεκαέξι Έλληνες σεφ μαγειρεύσαν για τα επίσημα δείπνα της Προεδρίας της Δημοκρατίας, στα οποία η Πρόεδρος δεξιώθηκε ομολόγους της. Και έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον ο τρόπος με τον οποίο ανακαλούν την ιδιαίτερη αυτή εμπειρία τους όσοι μαγειρεύσαν στην κουζίνα του Μεγάρου, όσοι επιστράτευσαν τη γνώση και την τεχνική τους για να προτείνουν μια σύγχρονη εκδοχή της ελληνικής γαστρονομικής παράδοσης. Ας τους ακούσουμε:

Αλέξανδρος Παπανδρέου

► Δείπνο προς τιμήν του Προέδρου της Αραβικής Δημοκρατίας της Αιγύπτου Abdel Fattah Al-Sisi 11.11.2020

Ήταν μεγάλη τιμή για μένα να είμαι ο σεφ στο επίσημο δείπνο που παρέθεσε η Πρόεδρος της Δημοκρατίας προς τιμήν του Προέδρου της Αιγύπτου, πριν από δύο χρόνια. Αυτή η μοναδική ευκαιρία αποτελεί μέχρι σήμερα ένα από τα σημαντικότερα ορόσημα στην καριέρα μου. Το να μαγειρέψω για δύο τόσο σημαντικές πολιτικές προσωπικότητες, σε μια εκδήλωση που συμβόλιζε τη φιλία και τη συνεργασία των δύο χωρών, ήταν εμπειρία που με γέμισε ευθύνη και υπερηφάνεια.

Η προετοιμασία για το δείπνο αυτό απαιτούσε ακρίβεια, οργάνωση και προσοχή στη λεπτομέρεια. Μαζί με την Πρόεδρο και την ομάδα μου εργαστήκαμε σκληρά για να δημιουργήσουμε ένα μενού αντάξιο της περιστάσης, λαμβάνοντας υπόψη τις πολιτισμικές διαφορές και τις διατροφικές προτιμήσεις των καλεσμένων. Επιλέξαμε υλικά που αναδεικνύουν την ελληνική γαστρονομία, συνδυάζοντας παραδοσιακές γεύσεις με μοντέρνες πινελιές, ενώ παράλληλα διασφαλίσαμε πως κάθε πιάτο αντανακλούσε την κουλτούρα και την ιστορία της χώρας μας. Το δείπνο αυτό δεν ήταν απλώς μια μαγειρική πρόκληση, αλλά μια εμπειρία που μου επέτρεψε να κατανοήσω καλύτερα τη σημασία της διπλωματίας μέσα από τη γαστρονομία.

←

Ο *maître* της Προεδρίας Γιάννης Δήμος, μαζί με τον αρχισερβιτόρο Παναγιώτη Κούκο και τον αρχιμάγειρα Βασίλη Μπέκα, σε στιγμή δημιουργικού οίστρου.

Διακοσμημένο με φύλλα ελιάς, πορτοκάλια και λεμόνια, το τραπέζι του επίσημου δείπνου για τον εορτασμό της Επετείου των 200 χρόνων από την Ελληνική Επανάσταση, στο οποίο πρωτοστάτησε ο σεφ Λευτέρης Λαζάρου. Στους επισήμους που παρακάθισαν στο δείπνο προσφέρθηκε ως δώρο η ειδική έκδοση της Προεδρίας για τα 200 χρόνια της ανεξαρτησίας μας, η οποία περιείχε το «Σάλπιγμα Πολεμιστήριον» του Αδαμάντιου Κοραή.

Κάθε πιάτο που προσφέραμε δεν ήταν απλώς γεύμα, αλλά ένα κομμάτι πολιτιστικής ανταλλαγής, γεμάτο συμβολισμούς. Αυτή η βραδιά απέδειξε ότι η γαστρονομία έχει τη δύναμη να φέρνει κοντά τους ανθρώπους, ανεξάρτητα από τη γλώσσα, τη θρησκεία ή τα σύνορα. Η θητεία της Προέδρου Κατερίνας Σακελλαροπούλου θα μείνει χαραγμένη στη μνήμη μου και στη συνείδηση όλων των Ελλήνων για την προσφορά της στη χώρα. Το γεγονός ότι συμμετείχα έστω και με αυτόν τον τρόπο σε μια τόσο ιδιαίτερη στιγμή είναι για μένα πηγή υπερηφάνειας.

Λευτέρης Λαζάρου

► Δείπνο για τον εορτασμό της Επετείου των 200 χρόνων από την Ελληνική επανάσταση 24.3.2021

Η συμμετοχή μου στον εορτασμό της επετείου 200 χρόνων από την ελληνική επανάσταση στο Προεδρικό Μέγαρο αποτελεί για μένα μεγάλη τιμή, κορυφαίο γεγονός και

σταθμό της ζωής μου, μια πολύτιμη παρακαταθήκη ως Έλληνα. Η πρόσκληση από την Πρόεδρο της Δημοκρατίας, Κατερίνα Σακελλαροπούλου να επιμεληθώ το επίσημο δείπνο της 25ης Μαρτίου με προσκεκλημένους αρχηγούς κρατών και διακεκριμένες διεθνείς προσωπικότητες σφράγισε την πορεία μου ως πρεσβευτή της ελληνικής κουζίνας. Ο στόχος μου ήταν εξ αρχής να χωρέσω στα πιάτα μου όσο περισσότερη γεύση Ελλάδας μπορούσα, επιλέγοντας εκλεκτά ελληνικά προϊόντα, δίνοντας τους ταυτόχρονα μια σύγχρονη δημιουργική εικόνα.

Πιστεύω ότι η εμπειρία γύρω από ένα τραπέζι αναδεικνύει όχι μόνο τη γεύση, αλλά και την ιστορία, τον πολιτισμό μας και αποτελεί ουσιαστική σύνδεση μεταξύ των ανθρώπων και των λαών.

Η μαγειρική τέχνη αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της κληρονομιάς μας. Στη σημερινή εποχή είναι προτεραιότητα η διαφύλαξη και ανάδειξη της δημιουργώντας ένα θετικό αποτύπωμα για την πατρίδα μας.

Γιάννης Μπαξεβάνης

► Δείπνο για τον εορτασμό των 40 χρόνων από την ένταξη της Ελλάδος στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες 27.5.2021

Καταρχάς ήταν μεγάλη τιμή για μένα να μου ζητήσουν να μαγειρέψω για την 40ή επέτειο της Ελλάδας στην Ευρώπη. Η πρώτη μου επαφή με την κυρία Πρόεδρο ήταν τόσο απλή χαλαρή λες και γνωριζόμασταν καιρό. Της ζήτησα να μαγειρέψω το ωραιότερο κρέας που θα είχαν φάει ποτέ στη ζωή τους οι υψιλοί καλεσμένοι της. Τράγο που πρωτοέφαγα σε πανηγύρι στην Κρήτη και ακόμα τον θυμάμαι. Πράγματι, πολλοί ξένοι συμφώνησαν ότι ήταν το ωραιότερο κρέας που έχουν φάει στη ζωή τους. Άλλωστε γι' αυτό είμαστε εμείς εδώ, για να τους δείξουμε τι ιδιαίτερα πράγματα έχει πατρίδα μας, τι νοστιμιές, τι συνταγές, τι γεύσεις και γιατί όλοι μιλούν για την κρητική, ελληνική διατροφή. Επιτέλους ύστερα από πολλά πολλά χρόνια καταλάβαμε ότι οι επίσημοι καλεσμένοι μπορούν να φάνε καλά, σωστά, ελληνικά, σ' ένα δείπνο που θα τους μείνει αξέχαστο, γιατί μέχρι πριν λίγα χρόνια, τους μαγειρεύαμε γαλλική κουζίνα. Επιτέλους η εμπιστοσύνη αυτή που έδειξε η Πρόεδρος στα ελληνικά χέρια και σε ελληνικές γεύσεις, μας έκανε περήφανους. Στο Προεδρικό Μέγαρο περάσαμε πάρα πολύ ωραία μαγειρεύοντας με το σεφ της Προεδρίας Βασίλη Μπέκα και το υπόλοιπο προσωπικό. Όλοι μας αγκάλιασαν και νιώσαμε ευτυχισμένοι.

Κωνσταντίνα Φάκλαρη

► Δείπνο προς τιμήν του Προέδρου της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας, Stevo Pendarovski 5.10.2021

Είναι όμορφο, σημαντικό και ενίοτε εξαιρετικά ευτυχές να ικανοποιείσαι σχεδόν υπαρκτικά με το αντικείμενο της εργασίας σου.

Η πρόσκληση της Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Σακελλαροπούλου να αναλάβω το επίσημο δείπνο που θα παρέθετε στους τιμώμενους καλεσμένους της ένιωσα ότι περιέβαλε όλα τα συναισθήματα που μέχρι τώρα διατηρούσα για τη δουλειά μου με ιδιαίτερη τιμή. Το γεγονός ότι η ίδια η Πρόεδρος με καλωσόρισε με ειλικρινή ζεστασιά και ανεπιτήδευτη απλότητα, επιτρέποντάς μου να επιλέξω δίχως κανένα περιορισμό –με εξαίρεση τις όποιες αλλεργίες τυχόν υπήρχαν– τον τρόπο που θα χειριστώ το δείπνο, με εντυπωσίασε με τον καλύτερο τρόπο. Σκέφτηκα ότι στην Ελλάδα δεν θα μπορούσε κανείς να μη γευτεί συνταγές της θάλασσας κι έτσι πρότεινα ελληνικό φαγκρί, σουπιά και καραβίδες συνοδευόμενα με άγρια χόρτα, αυγοτάραχο Μεσολογγίου και κριθαράκι. Εκλεκτές ποικιλίες ελληνικών κρασιών από το οινοποιείο του Τσέλεπου συνόδευσαν το δείπνο που ολοκληρώθηκε με μια επίγευση ελληνικού καφέ και κρέμας λουκουμιού σε μορφή μους. Όλη η ομάδα εντός και εκτός κουζίνας ήταν εξαιρετικά φιλική και βοηθητική και εύχομαι ως η πρώτη γυναίκα Σεφ που είχε την τιμή να δημιουργήσει στο Προεδρικό Μέγαρο, να ακολουθήσουν πολλές ακόμα καταξιωμένες σεφ και να έχουν κι εκείνες μία ανάλογη με εμένα όμορφη και αξέχαστη εμπειρία.

Επάνω ο σεφ Γιάννης Μπαξεβάνης περιγράφει τη γαστρονομική φιλοσοφία του στην Πρόεδρο και τους επίσημους προσκεκλημένους.

Κάτω η Κωνσταντίνα Φάκλαρη, πρώτη γυναίκα Σεφ που φιλοξενήθηκε στην Προεδρία της Δημοκρατίας.

Σωτήρης Ευαγγέλου

► Δείπνο προς τιμήν του Προέδρου του Μαυροβουνίου, Milo Ducasovic 8.2.2022

Όντας ένας άνθρωπος που έχει γεννηθεί και μεγαλώσει στην επαρχία και πιο συγκεκριμένα στον Τύρναβο, η πρόσκληση να συμμετέχω, να μαγειρέψω και να αναδείξω την ελληνική κουζίνα στην εκδήλωση του Μεγάρου αποτέλεσε μεγάλη τιμή για εμένα. Η εμπειρία θα μου μείνει αξέχαστη. Η συνεργασία μου με το ανθρώπινο δυναμικό του Μεγάρου, το δέος που προκαλούν οι χώροι του αλλά ακόμη περισσότερο η ζεστασιά, το ενδιαφέρον και η φιλική προσέγγιση της αξιότιμης Προέδρου της ελληνικής δημοκρατίας, θα μείνουν χαραγμένα για πάντα στη μνήμη μου. Συνεργασίες σαν αυτές αποτελούν σταθμό για τη σταδιοδρομία κάθε μάγειρα και ειδικά για εμένα που η ελληνική κουζίνα είναι βαθιά ριζωμένη μέσα μου. Είμαι ιδιαίτερα ευγνώμων για την ευκαιρία που μου δόθηκε αλλά και για την εμπειρία που αποκόμισα.

Τάσος Μαντής

► Γεύμα προς τιμήν του Προέδρου του κράτους του Ισραήλ, Isaac Herzog 24.2.2022

Είχα τη μεγάλη χαρά και τιμή να μαγειρέψω για την Προεδρία της Δημοκρατίας, αναλαμβάνοντας το επίσημο γεύμα στο Προεδρικό Μέγαρο προς τιμήν του Προέδρου του Ισραήλ, Isaac Herzog. Η αποδοχή της πρόσκλησης από την Πρόεδρο Κατερίνα Σακελλαροπούλου ήταν και πρόκληση μαζί, καθώς μου δόθηκε η ευκαιρία να εκπροσωπήσω κατά κάποιον τρόπο τη χώρα μας, παρουσιάζοντας μια σύγχρονη εκδοχή της ελληνικής γαστρονομίας. Το μενού που δημιουργήσαμε αντικατοπτρίζει πλήρως τη φιλοσοφία του Soil: έναν βαθύ σεβασμό προς τη φύση, τις πρώτες ύλες και τα προϊόντα της ελληνικής γης. Χρησιμοποιώντας υλικά από τον κήπο μας στο Αλεποχώρι και εστιάζοντας στην εποχικότητα, επιδιώξαμε να αναδείξουμε αυθεντικές γήινες γεύσεις. Ήταν μια πραγματικά ξεχωριστή εμπειρία.

Αλέξανδρος Τσιτσινής

► Δείπνο προς τιμήν
των Βασιλέων του Βέλγιου
2.5.2022

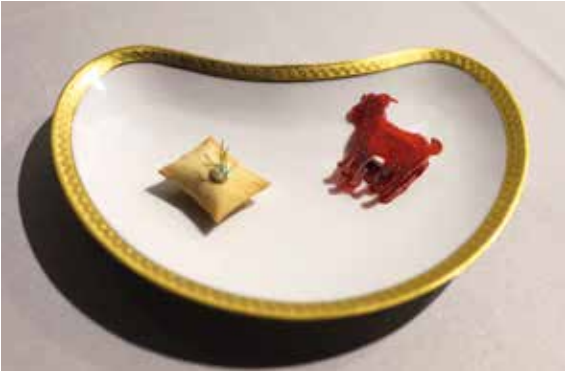
Πολλοί φίλοι της γαστρονομίας θεωρούν ότι η μαγειρική είναι τέχνη. Βλέπεις, υπάρχουν μάγειρες που μετατρέπουν ένα πιάτο σε κάτι αξιομνημόνευτο, «ζωγραφίζουν» γεύσεις, σμιλεύουν υφές, ενορχηστρώνουν συνδυασμούς. Είναι και πολλοί βέβαια αυτοί που θεωρούν το φαγητό απλά μια βιολογική ανάγκη του οργανισμού.

Έχουν και οι δύο πλευρές βάσιμα επιχειρήματα ώστε να στηρίξουν την άποψή τους και φυσικά και οι δύο έχουν δίκιο. Όμως, δε νομίζω να διαφωνεί κανείς πως το φαγητό είναι και ένας τρόπος αφήγησης του λαογραφικού πολιτισμού μιας χώρας. Ένα μικρό διήγημα γύρω από το κυριακάτικο τραπέζι, ικανό να μας μυήσει στην κουλτούρα μιας χώρας.

Η Πρόεδρος, μέσα από την απόφασή της να δώσει χώρο στους πρωτεργάτες της Ελληνικής γαστρονομίας, τους ανθρώπους που αφιερώνουν την καθημερινότητα τους στην ανάδειξη της ελληνικότητας στα πιάτα τους, τους έδωσε το έναυσμα να αποδείξουν πως η ελληνική κουζίνα έχει εκτός από αδιαμφισβήτητο παρελθόν, ισχυρό παρόν και λαμπρό μέλλον.

Και είναι τεράστια τιμή για έναν μάγειρα αρχικά να μοιράζεται με την Πρόεδρο αυτή την ιδέα και στη συνέχεια να μεταφέρει στους καλεσμένους του Μεγάρου την «εικόνα» του από τη μαγειρική Ελλάδα.

Προσωπικά, μπήκα για λίγο στη θέση του Antonin Carême και του Escoffier! Το δέος που ένιωσα εισερχόμενος σ’ αυτόν το χώρο που στεγάζει τη μέγιστη αρχή της χώρας μας, τη Δημοκρατία, και η τεράστια τιμή που μοιράστηκα με την ομάδα μου, το να μαγειρέψουμε για τον Βασιλιά ενός άλλου κράτους, είναι κάτι που δεν θα ξεχάσω ποτέ.

Παύλος Κυριάκης

► Δείπνο προς τιμήν της Προέδρου
της Σλοβακικής Δημοκρατίας,
Zuzana Čaputová
6.9.2022

Είχα την τεράστια τιμή και συγκίνηση να μαγειρέψω στο Προεδρικό Μέγαρο της Αθήνας για την Πρόεδρο της Σλοβακίας, Zuzana Čaputová, σε ένα επίσημο δείπνο προς τιμήν της. Ήταν μία από τις πιο σημαντικές στιγμές της καριέρας μου, καθώς μου δόθηκε η ευκαιρία να εκπροσωπήσω την ελληνική γαστρονομία σε μια τόσο υψηλή και τιμητική περίπτωση. Το να προσφέρω ένα μενού εμπνευσμένο από τις ελληνικές γεύσεις σε ένα τόσο ιστορικό περιβάλλον, με γέμισε περηφάνια και βαθιά συγκίνηση, ενισχύοντας την αφοσίωσή μου στην τέχνη της μαγειρικής και στις ελληνικές παραδόσεις.

Χριστόφορος Πέσκιας

► Δείπνο προς τιμήν
των Βασιλέων της Ολλανδίας
31.10.2022

Μου ζητήθηκε να μαγειρέψω για την Πρόεδρο, αρχικά νομίζω, για το φθινόπωρο του 2020. Πρόέκυψε όμως ο ιός και το γεύμα ακυρώθηκε. Καταράστηκε την τύχη μου. Το γεύμα προγραμματίστηκε και ακυρώθηκε για ακόμα μία φορά ώσπου τελικά προγραμματίστηκε για τον Οκτώβριο του 2022.

Θεώρησα την πρόσκληση από την Προεδρία σαν μια από τις κορυφές που θα ανέβαινα στην καριέρα μου. Η πεποίθησή μου αυτή επιβεβαιώθηκε στη συνάντησή μου με την Πρόεδρο, όπου συζητήσαμε μαζί το μενού του επίσημου δείπνου. Στην Ελλάδα πλέον δεν τιμούσαν μόνο τους ποιητές, τους συγγραφείς, τους μουσικούς. Θα τιμούσαν και τους μάγειρες. Η μαγειρική θα αναγνωριζόταν σαν ένα σημαντικό κομμάτι του πολιτισμού μας και η γεύση σαν αναπόσπαστο κομμάτι της συλλογικής μας μνήμης.

Η Πρόεδρος αναγνώρισε όλους εμάς που μαγειρέψαμε για την Προεδρία σαν δημιουργούς και σαν λαμπαδηφόρους της Ελληνικότητας. Γι’ αυτό και έχουμε ακόμα ένα λόγο για να της είμαστε ευγνώμονες.

Μίλτος Αρμένης

► Γεύμα προς τιμήν του Προέδρου
της Κυπριακής Δημοκρατίας,
Νίκου Χριστοδουλίδη
13.3.2023

Η εμπειρία να μαγειρέψω στο Προεδρικό Μέγαρο που είναι από τα πιο εμβληματικά κτίρια της Ελλάδας και να προσφέρω της υπηρεσίες μου σαν σεφ προς τιμή της Προέδρου της Δημοκρατίας ήταν ανεπανάληπτη και θα το έκανα με χαρά και πάλι. Ήταν η μεγαλύτερη τιμή στην καριέρα μου το να μαγειρέψω για την Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Περικλής Κοσκινάς

► Γεύμα προς τιμήν του Γενικού Κυβερνήτη Κοινοπολιτείας Αυστραλίας *David Hurley*
2.5.2023

Μια από τις πιο τιμητικές διακρίσεις της επαγγελματικής μου ζωής ήταν όταν προσέφερα τις υπηρεσίες μου στο Προεδρικό Μέγαρο, ένα κτίριο που η ιστορία και η αισθητική του σε καθηλώνουν. Είμαι ευγνώμων που μου δόθηκε η ευκαιρία να εργαστώ για λίγες ώρες εκεί και να μαγειρέψω σε μια ιστορική κουζίνα στην οποία, στα βάθη των χρόνων, έχουν φιλοξενηθεί μεγάλες προσωπικότητες τόσο από την Ελλάδα όσο και από όλο τον κόσμο.

Χαίρομαι που μέσω της μαγειρικής μας καταφέραμε να αναδείξουμε τον πλούτο της χώρας μας μέσα από υλικά υψίστης ποιότητας που παράγονται από ανθρώπους με κόπο, ταπεινότητα και συνεχή μόχθο στα χώματα και στις θάλασσές μας. Ευχαριστώ από καρδιάς την Πρόεδρο της Δημοκρατίας που μας έδωσε αυτή την ευκαιρία.

Δημήτρης Κότσαλης

► Δείπνο προς τιμήν του Προέδρου της Δημοκρατίας της Μάλτας, *George Vella*
5.7.2023

Η τιμή είναι σίγουρα η πρώτη λέξη που θα χαρακτηρίσει αυτήν τη δεξίωση. Μια πρόκληση για την ομάδα μου όσο και για εμένα έρχεται να βάλει έναν ψηλότερο πήχη στις προσωπικές μας εμπειρίες. Μετά από αρκετή σκέψη και δουλειά καταλήγουμε σε ένα μενού το οποίο απαρτίζεται από αρώματα και γεύσεις της χώρας μας, της Ελλάδας. Η μοναδική αυτή η μέρα ξεκινά βρίσκοντας μας να δημιουργούμε σε έναν υπέροχο χώρο όπως αυτός του κήπου του Μεγάρου.

Οι καλεσμένοι μας καταφθάνουν στο προαύλιο: είναι ο πρόεδρος της Δημοκρατίας της Μάλτας *George Vella* και η κυρία *Miriam Vella*, με τη συνοδεία της Προέδρου της ελληνικής Δημοκρατίας κυρίας *Κατερίνας Σακελλαροπούλου* και του κύριου *Παύλου Κοτσώνη*. Μία από τις πιο υπέροχες στιγμές της καριέρας μου μόλις ξεκινάει σερβίροντας το πρώτο πιάτο του μενού μας. Χωρίς να το καταλάβω έχουμε φτάσει στο επιδόρπιο και κάπου εδώ

εγώ κλείνω το υπέροχο ταξίδι γεύσης όπως ακριβώς το έχω φανταστεί. Τέλος δέχομαι την τεράστια τιμή να δεχτώ τα συγχαρητήρια από τόσο σημαντικούς ανθρώπους και να δω το χαμόγελο στα πρόσωπα τους για το φαγητό που μόλις γεύτηκαν. Θέλω να εκφράσω ένα τεράστιο ευχαριστώ που μου δόθηκε αυτή η ευκαιρία στη ζωή μου.

Νίκη Τρέσσου

► Δείπνο προς τιμήν του Προέδρου της Λετονίας, *Edgars Rinkēvičs*
3.7.2024

Η συμμετοχή μου στην υποδοχή του Λετονού Προέδρου στο Προεδρικό Μέγαρο υπήρξε καθοριστική εμπειρία. Η άρτια συνεργασία με τους υπόλοιπους επαγγελματίες και η άψογη προετοιμασία συνέβαλαν στην επιτυχία της εκδήλωσης, που διακρίθηκε για τον υψηλό επαγγελματισμό και την αισθητική της. Ήταν μεγάλη τιμή να αποτελέσω μέρος αυτής της εξαιρετικής διοργάνωσης, όπου κάθε λεπτομέρεια φροντίστηκε με προσοχή και επιμέλεια. Η συνοχή και η αρμονία της ομάδας προσέφεραν ένα εξαιρετικό αποτέλεσμα, ενισχύοντας τη χαρά και την ικανοποίηση που μου άφησε αυτή η μοναδική εμπειρία.

Κωνσταντίνα Κασπαρίδου

► Γεύμα προς τιμήν του Μεγάλου Μαγίστρου του Κυρίαρχου Στρατιωτικού Νοσοκομειακού Τάγματος του Αγίου Ιωάννη των Ιεροσολύμων, της Ρόδου και της Μάλτας, *Fra' John Dunlap*
18.10.2024-

Την Παρασκευή 18 Οκτωβρίου, είχα την τιμή να επιμεληθώ το μεσημεριανό γεύμα προς τιμήν του Μεγάλου Μαγίστρου του Κυρίαρχου Τάγματος της Μάλτας. Ήταν μια πολύ ξεχωριστή και ευχάριστη εμπειρία για εμένα, καθώς και για τους συνεργάτες μου *Δημήτρη Χρονόπουλο*, *Λυδία Ιωαννίδου* και *Χρήστο Παγωνίδη*. Ευχαριστώ πολύ για την τιμή.

Μανώλης Παπουτσάκης

► Δείπνο προς τιμήν
του Προέδρου της Ομοσπονδιακής
Δημοκρατίας της Γερμανίας
Frank-Walter Steinmeier
30.10.2024

Το επίσημο δείπνο στο Προεδρικό Μέγαρο προς τιμή του Γερμανού Προέδρου Φρανκ-Βάλτερ Στάϊνμάιερ μετά από την πρόσκληση της αξιότιμου Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας, κυρίας Κατερίνας Σακελλαροπούλου, ήταν μια ξεχωριστή εμπειρία για όλους μας. Πέρα από τη συμβολική σημασία της βαθιάς ελληνικότητας και αυθεντικότητας των πιάτων που παρουσιάσαμε με την ομάδα μου, και που με χαρά ενέκρινε η κυρία Πρόεδρος, μας δόθηκε η ευκαιρία

να περιηγηθούμε στην επίσημη σάλα, να συμμετέχουμε σε μια ιδιαίτερη γαστρονομική βραδιά και να δεχτούμε τα ευγενικά και ενθαρρυντικά σχόλια των επίσημων καλεσμένων. Ναι, η διπλωματία και η εικόνα της χώρας περνά και από το στομάχι των επίσημων καλεσμένων και αυτό είναι μια πτυχή που η κυρία Πρόεδρος φαίνεται να αντιλαμβάνεται καλά, δίνοντας ταυτόχρονα πρόσβαση σε μεγάλο αριθμό μαγείρων να ξεδιπλώσουν τις μαγειρικές τους ικανότητες σε έναν τέτοιο ιστορικό χώρο. Γι' αυτό την ευχαριστούμε θερμά. Μακάρι ετούτο το άνοιγμα στην ελληνική γαστρονομία μέσω των επίσημων δείπνων που παραθέτει η Προεδρία και που ξεκίνησε με την κ. Σακελλαροπούλου να γίνει θεσμός και να συνεχιστεί και τα επόμενα χρόνια.

**Ομάδα chef από τις Κυκλάδες με επικεφαλής
τον Κωνσταντίνο Μπουγιούρη**

Γεύμα προς τιμήν της Προέδρου της Δημοκρατίας
της Σλοβενίας Nataša Pirc Musar.
8.4.2024

Αξιότιμη Κυρία Πρόεδρε της Ελληνικής Δημοκρατίας, ήταν μεγάλη η χαρά μας να βρεθούμε στο φιλόξενο Προεδρικό Μέγαρο και να απολαύσουμε την ευκαιρία που μας δώσατε να κοινωνήσουμε την κουζίνα των Κυκλάδων μας στην υψηλή προσκεκλημένη σας. Ο τόπος μας, λόγω της πολυνησίας του, δεν μας δίνει συχνά τη δυνατότητα έντεκα μάγειρες των Κυκλάδων να βρεθούμε και να μαγειρέψουμε παρέα. Αυτή η δημιουργική συνύπαρξη, αλλά κυρίως ο λόγος που την προκάλεσε, περιποιεί υψηλή τιμή τόσο για τις Κυκλάδες μας όσο και για τον καθένα από εμάς προσωπικά. Οι Τόποι είναι οι Άνθρωποι τους και τα πολλά μικρά Εγώ που γίνονται ένα παραγωγικό Εμείς. Αυτό αποτελεί από μόνο του μια μοναδική εμπειρία. Εμείς τη ζήσαμε χάρη σ' εσάς και φροντίσαμε να την εμπλουτίσουμε με τον σεβασμό γι' αυτό που κάνουμε, την αυθεντικότητα των υλικών μας, την έγνοια μας για κάθε πιάτο και την αλήθεια μας που αγαπάμε να μοιραζόμαστε. Ειλικρινά σας ευχαριστούμε για την πρόσκληση αλλά κυρίως για την προσπάθειά σας να αναδείξετε τη γαστρονομική αξία του Τόπου μας, ώστε να λάβει τη θέση που του αξίζει.

Άνδρος: Δημήτρης Γιγίνης, Ηρακλεία: Ιωάννης Γαβαλάς, Μύκονος: Παναγιώτης Μενάρδος, Νάξος: Λευτέρης Τρανουδάκης, Σύρος: Κωνσταντίνος Μπουγιούρης, Λεονάρδος Ρούσσος, Μαρία Ρηγούτσου, Κωνσταντίνος Καρακατσάνης, Τήνος: Δημήτρης Πλυτάς
Παράλληλα έδωσαν τη γνώση τους οι Χρήστος Λαλαούνης και Εμμανουήλ Στήθος.

Η ΕΚΔΟΣΗ

«ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

ΤΟ ΑΝΟΙΓΜΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ, 2020-2025»

ΜΕ ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΣΧΙΝΑ,

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΟΥ ΘΟΔΩΡΗ ΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΚΑΙ ΑΕΡΟΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΧΑΤΖΗ

ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΤΗΚΕ ΚΑΙ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΘΗΚΕ

ΣΤΟ ΑΤΕΛΙΕ ΤΗΣ A4 DESIGN ΑΠΟ ΤΗΝ ΞΕΝΙΑ

ΧΑΤΖΗΑΓΓΕΛΗ ΚΑΙ ΤΗ ΜΟΪΡΑ ΔΟΥΡΑΝΟΥ. Η ΕΚΤΥ

ΠΩΣΗ ΚΑΙ Η ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΓΙΝΕ ΣΤΟ ΦΟΤΟΛΙΟ SA

ΣΕ ΧΑΡΤΙ VOLUME BULK 150 ΓΡ., OLD MILL BIANCO

250 ΓΡ. ΚΑΙ SIRIO BLUE 140 ΓΡ. ΣΕ ΠΕΝΤΑΚΟΣΙΑ

ΑΝΤΙΤΥΠΑ ΤΟΝ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ ΤΟΥ 2025. ΤΟΝ

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΕΙΧΕ Η ΒΑΣΩ ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΥ

ISBN 978-618-5057-14-5

© ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ